

RAPORT ANUAL

conform Regulamentului A.S.F nr. 5/2018 pentru exercițiul financiar 2018

Data raportului: 25.04.2019

Denumirea Societatea IAR S.A.

Sediul social: str. Herman OBERTH nr. 34, localitatea Ghimbav, jud. Braşov

Numărul de telefon / fax: 0268-475107; 0268-476981

Cod Unic de Înregistrare la Oficiul Registrului Comerţului: 1132930

Număr de ordine în Registrul Comerţului: J08/IV/21.01.1991.

Piaţa reglementată pe care se tranzacţionează valorile mobiliare emise: Bursa de Valori Bucureşti, Sectorul Titluri de capital – Categoria Standard acţiuni

Capitalul social subscris şi vărsat: 47.197.132,50 RON

Principalele caracteristici ale valorilor mobiliare emise de societatea comercială: 18.878.853 acţiuni nominative, dematerializate, în valoare nominală de 2,50 lei fiecare.

1. ANALIZA ACTIVITĂȚII SOCIETĂȚII IAR S.A.

1.1.a. Activitatea de bază a societății

Activitatea principală desfășurată de societate este cea prevăzută la clasa 3030 – “ Fabricarea de aeronave și nave spațiale“, ce face parte din grupa 303 – ”Fabricarea de aeronave si nave spatiale”, diviziunea 30 “ Fabricarea altor mijloace de transport”

Obiectul de activitate (atât cel principal, cât și cel secundar), stipulat prin Actul Constitutiv al Societății IAR S.A, se constituie din activități definite și codificate în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională – CAEN, astfel cum a fost actualizată prin Ordinul nr 337/20.04.2007, emis de Președintele Institutului Național de Statistică.

1.1.b. Societatea IAR S.A. a luat ființă la data de 28.01.1991, prin restructurarea Întreprinderii de Construcții Aeronautice Ghimbav, temeiul juridic de constituire fiind H.G. 1200/1990.

1.1.c. Fuziuni sau reorganizări semnificative pe parcursul exercițiului financiar 2018– nu este cazul.

1.1.d. Achiziții sau înstrăinări de active

În anul 2018, Societatea IAR S.A. nu a înstrăinat active și nici nu a achiziționat active de valoare însemnată în raport cu capitalul său social.

Pe parcursul anului analizat, societatea a realizat achiziții de lucrări, accesorii de producție, mic utilaj și produse IT, în valoare totală de 5.575.720 lei. Totodată în anul 2018 societatea a angajat lucrări de modernizare și achiziții de utilaje care se vor finaliza în anul 2019, sursa de finanțare fiind asigurată în bugetul de venituri și cheltuieli aferent anului 2018.

Aceste achiziții sunt precizate la punctul 2.1.

1.1.e. Rezultatele economico-financiare înregistrate de societate la finele anului 2018 arată faptul că Societatea IAR S.A. a înregistrat profit atât la activitatea de exploatare, cât și pe total activitate, societatea continuând să fie o societate rentabilă.

1.1.1. Elemente de evaluare generală

La finele anului 2018, principalii indicatori economico-financiar înregistrați de Societatea IAR S.A. se prezintă astfel:

INDICATOR FINANCIAR	PREVEDERI BVC 2018 (lei)	REALIZĂRI 2018 (lei)
1.Cifra de afaceri netă	263.720.000	259.274.208
2. Producția vândută	236.720.000	183.516.349
3. Venituri totale, din care:	250.000.000	304.717.092
- venituri din exploatare	248.950.000	301.302.476
- venituri financiare	1.050.000	3.414.616
4. Cheltuieli totale, din care:	236.250.000	267.646.471
- cheltuieli pentru exploatare	232.050.000	265.761.030
- cheltuieli financiare	4.200.000	1.885.441
din care: dobânzi		
5.Profit brut	13.750.000	37.070.621
6. Profit net	11.660.000	31.184.158

Despre sistemul de management al calității (SMQ) implementat în Societatea IAR S.A. afirmăm următoarele:
- sistemul de management al calității implementat în IAR S.A. este certificat de către AEROQ București, atât în conformitate cu standardul SR EN 9100 (Certificatul nr. 004A- emis inițial în 2008 și reînnoit la trei ani cu supravegheri anuale, ultima recertificare în 14.05.2018, cu expirare în 13.05.2021), cât și în acord cu standardul SR EN 9001(Certificatul nr. 007 emis inițial în 1997 și reînnoit anual).

- IAR S.A. este autorizată de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, atât ca organizație de producție în baza EASA PART 21G (Certificat RO.21G.0006/2009, emis inițial în 2007, cu valabilitate nelimitată și supraveghere anuală, ediția curentă 30.06.2017), cât și ca organizație de întreținere în baza EASA PART 145 (Certificat RO.145.009/2009, emis inițial în 2009, cu valabilitate nelimitată și supraveghere anuală, ediția curentă 14.07.2017)

- societatea este atestată de către Airbus Helicopters România SA ca furnizor pentru produsele militare, respectiv întreținere structură elicoptere PUMA și Alouette III, întreținere echipamente elicopter PUMA, fabricație piese de schimb elicoptere PUMA și Alouette III, încercări de laborator, metrologie, dar și pentru fabricația de piese de schimb și subansambluri pentru Airbus Helicopters, fost Eurocopter SAS (Certificat inițial din 2010 și reînnoit anual).

- Societatea IAR SA este certificată de către organismul militar din cadrul Ministerului Apărării Naționale din România-OMCAS în acord cu cerințele NATO-AQAP2110 pentru proiectarea și producția de aeronave, sisteme și echipamente de aviație, modernizare produse aeronautice, piese de schimb pentru aeronave, verificări, testări, întreținere și reparație produse aeronautice (Certificat nr. 11 emis inițial în 2012, cu supravegheri anuale , reînnoit în 05.06.2018, valabil până 04.06.2020).

1.1.2. Evaluarea nivelului tehnic al Societății IAR S.A.

1.1.2.1. Principalele produse realizate și servicii prestate

Oferta de produse și servicii a societății poate fi structurată astfel:

- **elicoptere IAR 330L Puma** (licență SNIAS AEROSPATIALE, actualmente Airbus Helicopter): second hand și servicii conexe (fabricație piese schimb, întreținere, reparații, modernizări, școlarizare piloți și tehnicieni, asistență tehnică);
- **elicoptere IAR 330L Puma SOCAT, SOCAT NATO,NAVAL și Cercetare-Salvare:** modernizare elicopter 330 L Puma cu sistemul avansat de avionică și armament SOCAT, SOCAT NATO, NAVAL și Cercetare-Salvare;
- **elicoptere 330 PUMA SM:** modernizare elicopter 330 Puma cu motoare Makila 1A1, pilot automat în 4 axe, nou sistem de avionică integrată, sistem de monitorizare a parametrilor de funcționare a motoarelor etc.
- **elicoptere IAR 316 B Alouette III** (licență SNIAS AEROSPATIALE, actualmente Airbus Helicopter): second hand și servicii conexe (incluzând fabricație piese de schimb, întreținere, reparații, reparații capitale, modernizări, școlarizare piloți și tehnicieni, asistență tehnică, etc)

Dinamica ofertei de produse este o consecință a următoarelor acțiuni:

- sistarea, în ultimii ani, a fabricației elicopterului ușor mono-motor IAR 316B Alouette III (motiv principal – atingerea limitei de viață) și a elicopterului IAR 330 Puma, în principal ca urmare a faptului că a fost sistată fabricația motoarelor noi TURMO IVCA și a ansamblelor mecanice.

- derularea, în ultimii ani, a următoarelor programe de modernizare, după cum urmează:
  - modernizarea elicopterului IAR 330L Puma cu sistem SOCAT, NATO și NAVAL;
  - modernizarea elicopterului SA/IAR 330 Puma în varianta SA 330 SM;
  - modernizarea elicopterului IAR 330 L Puma în varianta cercetare-salvare.

1.1.2.2. Piețe de desfacere

a. Piețe actuale

Piața autohtonă (România)

Principalii clienți autohtoni pentru produsele societății sunt:

- Componentele Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională (FSNA): Ministerul Apărării Naționale, Serviciul Român de Informații, Ministerul Afacerilor Interne;
- Societatea Airbus Helicopter Romania S.A. (fosta Eurocopter România S.A.)

Pentru aceștia, IAR S.A. desfășoară serviciile de întreținere, reparații și reparații capitale pentru flotele de elicoptere IAR 316B Alouette III și IAR 330 Puma deținute de beneficiarii interni (M.Ap.N, M.A.I., S.R.I.), precum și pe cele de modernizare a lor, conform cerințelor beneficiarilor.

Societatea IAR SA colaborează cu societatea mixtă Airbus Helicopter Romania S.A. (fosta Eurocopter România S.A.), prin asigurarea unor lucrări de întreținere și reparații componente elicoptere, precum și piese de schimb pentru elicopterele de tip SA 316B Alouette III și SA 330 Puma pentru uzul propriu.

În data de 29.12.2016 **Societatea IAR SA** și **Ministerul Apărării Naționale** au semnat un contract comercial având ca obiect **revitalizarea și modernizarea a 7 elicoptere IAR 330L PUMA** din dotarea Statului Major al Forțelor Aeriene, în varianta cercetare-salvare.

Informații referitoare la acest contract:

- **Beneficiar: Ministerul Apărării Naționale, prin UM 02550 București**
- **Durata: 2016-2019,**
- **Valoarea: 313.147.730 lei, fără TVA.**

În anul 2017 s-au început lucrările în cadrul acestui contract, atât în ceea ce privește efectuarea operațiilor de reparație capitală a elicopterului de bază, cât și activitatea de proiectare privind integrarea noilor sisteme și echipamente ce urmează a fi instalate pe elicopterul de bază în vederea satisfacerii cerințelor operaționale de cercetare-salvare.

În noiembrie 2018 a fost finalizat procesul de calificare a elicopterului IAR 330 Puma Cercetare-Salvare și au fost livrate primele două elicoptere din cadrul acestui contract, urmând că, în anul 2019, să fie livrate și celelalte 5 elicoptere.

De asemenea în anul 2018, s-au încheiat Acorduri Cadru cu Ministerul Apărării Naționale, pentru perioada 2018-2021, care au ca obiectiv efectuarea reparației capitale la un număr de 8 elicoptere IAR 330 Puma SOCAT, precum și alte contracte ce vizează întreținerea și furnizarea de piese de schimb și ansamble mecanice necesare mentenanței elicopterelor IAR 330 Puma și IAR 316B Alouette.

Vânzări în funcție de tipul de produse pe piața autohtonă	Procent din totalul vanzarilor la intern			
	anul 2015	anul 2016	anul 2017	anul 2018
Modernizare elicoptere + Reparații Capitale elicoptere tip IAR 330 Puma, Reparații Capitale elicoptere tip IAR 316B, Revizii elicoptere IAR 330 Puma și 316B	70,85%	52,22%	50,55%	58,90%
Piese de schimb și servicii pt. elicoptere	16,45%	36,01%	47,32%	29,60%
Diverse aviatice	7,27%	6,76%	0,15%	10,20%
Diverse neaviatice	5,43%	5,01%	1,98%	1,30%

Piața externă

Principalii clienți externi/ piețe pentru produsele societății sunt:

- DGP GHQ UAE ARMED FORCES – EMIRATELE ARABE UNITE
- Royal Air Force of Oman - OMAN
- Lebanese Air Force - LIBAN

- Pakistan Army/ Aviation (prin AEROTEH SA) - PAKISTAN
- Indonesian Air Force (prin PT CITRA AVIATAMA DIRGANTARA) -INDONEZIA
- AIRBUS HELICOPTERS FRANTA/ GERMANIA (prin AIRBUS HELICOPTER ROMANIA S.A. (fosta Eurocopter România S.A.)

Pentru aceștia, IAR SA desfășoară servicii de întreținere, reparații și reparații capitale, furnizare piese de schimb și servicii pentru flotele de elicoptere IAR 316B Alouette III și IAR 330 Puma deținute de beneficiarii externi.

IAR SA asigură lucrări de întreținere și reparații componente elicoptere, piese de schimb pentru elicopterele de tip SA 316B Alouette III și SA 330 Puma pentru lanțul de distribuție al AIRBUS HELICOPTERS.

Vânzări în funcție de tipul de produse pe piața externă	Procent din totalul vanzarilor la extern			
	anul 2015	anul 2016	anul 2017	anul 2018
elicoptere modernizate	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
piese de schimb și servicii pentru elicoptere	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
avioane – piese de schimb și reparații	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Ponderea fiecărui produs/serviciu din totalul vânzărilor din perioada istorică:

Vânzări în funcție de tipul de produse	Procent din totalul vânzărilor			
	anul 2015	anul 2016	anul 2017	anul 2018
Modernizare elicoptere + Reparații Capitale elicoptere IAR 330 Puma, Reparații Capitale elicoptere IAR 316B, Revizii elicoptere IAR 330 Puma și 316B	60,75%	57,39%	38,46%	56,20%
Revizii elicoptere tip IAR 330 Puma și tip 316B, piese de schimb și servicii ptr. elicoptere	27,73%	32,12%	59,63%	32,80%
Diverse aviatice	6,55%	6,03%	0,12%	9,70%
Diverse neaviatice	4,97%	4,46%	1,78%	1,30%

b. Piete potențiale

Piața potențială internă

Societatea IAR SA are în vedere asigurarea serviciilor de întreținere, reparații și reparații capitale pentru flotele de elicoptere IAR 316B Alouette III și IAR 330 Puma deținute de beneficiarii interni (M.Ap.N, M.A.I., S.R.I.), precum și pe cele de modernizare a lor, conform cerințelor beneficiarilor.

Societatea IAR SA are în vedere să continue și pe viitor colaborarea cu societatea mixtă Airbus Helicopter Romania S.A. (fosta Eurocopter România S.A.), prin asigurarea unor lucrări de întreținere și reparații componente elicoptere, precum și piese de schimb pentru elicopterele de tip SA 316B Alouette III și SA 330 Puma, atât pentru uzul propriu, cât și pentru lanțul de distribuție al Airbus Helicopters.

Societatea IAR SA este, de asemenea, preocupată de implicarea în stingerea obligațiilor de off-set existente în prezent și care vor rezulta ca urmare a inițierii programelor strategice de înzestrare a instituțiilor publice din România în următoarele direcții:

- activități de fabricație a structurilor de aeronave
- activități de fabricație a cablajelor electrice pentru aeronave
- alte activități cu profil aviatic.

Piața potențială externă

Societatea IAR SA:

- urmărește încheierea unui contract de tip „Follow on Suport” cu Ministerul Apărării din Pakistan în vederea susținerii flotelor de elicoptere IAR/SA 330 Puma, 330 Puma SM și IAR/SA 316B Alouette III deținute această țară.
- urmărește încheierea unui contract de reparații capitale/ modernizare a flotei de elicoptere 330 Puma SM deținute de Pakistan Aviation Army.
- urmărește încheierea unui contract de tip „Follow on Suport” cu Ministerul Apărării din Emiratele Arabe Unite în vederea susținerii flotei de elicoptere 330 Puma SM deținute această țară.

- urmărește încheierea unui contract de reparatii capitale/ modernizare a flotei de elicoptere 330 Puma SM deținute de Joint Aviation Command - EAU.
- urmărește creșterea volumului de comenzi și servicii în cadrul Contractului Follow on Support încheiat cu Forțele Aeriene din Liban pentru flota sa de elicoptere 330 Puma SM
- urmărește încheierea unui contract de reparatii capitale/ modernizare a flotei de elicoptere 330 Puma SM deținute de Lebanese Air Forces
- intenționează să rămână prezentă pe piața omanează (Royal Airforce Oman) și pe cea indoneziană (Indonesian Airforces) pentru susținerea flotei de elicoptere SA 330 Puma L
- urmărește încheierea unor contracte de fabricație piese de schimb/ansambluri pentru diverse firme din industria aeronautică europeană.

1.1.2.4. Produse noi avute în vedere, pentru care se va afecta un volum substanțial de active în exercițiul financiar 2018: - nu este cazul

1.1.3. Evaluarea activității de aprovizionare tehnico-materială

Având în vedere faptul că fabricarea / repararea de aeronave se face cu respectarea strictă atât a unor cerințe privind materialele și echipamentele utilizate, cât și a unor cerințe conform cărora furnizorii trebuie să dețină autorizări specifice, asigurarea tehnico-materială s-a făcut cu preponderență din import, de la furnizori autorizați.

Societatea IAR S.A. are ca **furnizori externi** firme consacrate, de renume mondial, cum ar fi Airbus Helicopter, Elbit Systems, Rokwell Collins, Thales, Sagem, Sofema, etc, care conferă siguranță relațiilor contractuale pe care societatea le are cu aceștia.

Principalii **furnizori interni** sunt, pe de o parte, cei ce activează în domeniul aeronautic (Turbomecanica SA, Aeroteh SA și Aerofina SA din București, Aerostar SA Bacău, Airbus Helicopter România SA), iar pe de altă parte, furnizorii de materii prime și materiale ce respectă standardele de calitate impuse prin licențele de fabricație utilizate de IAR S.A..

Colaborarea îndelungată cu furnizorii interni conferă siguranță relațiilor contractuale încheiate de Societatea IAR S.A. cu aceștia.

Prețurile se stabilesc prin negocieri directe, cu furnizorii.

Societatea își asigură utilitățile pe bază de contract, de la: Electrica S.A. Sucursala Brașov - energie electrică, Distrigaz S.A. Sucursala Brașov - gaz metan, R.A. Direcția Apelor Olt Rm Vâlcea S.G.A. Brașov – apă.

1.1.4. Evaluarea activității de vânzare

1.1.4.1. Evoluția vânzărilor pe piața internă și externă. Perspective

Valorificarea produselor societății în anul 2018 s-a realizat atât pe piața internă (95,50% din total vânzări), cât și pe cea externă (4,50% din total vânzări).

a. Activitatea de export

Acțiunile de vânzare la export s-au derulat pe următoarele relații distincte: RAF Oman, MOD Liban, Indonesian Air Force, Sofema Franta, GHQ UAE.

Valoarea exporturilor realizate în cadrul comenzilor și a contractelor din anul 2018 s-a ridicat la suma de 2.493,66 mii euro, sumă echivalentă cu 11.602,88 mii lei. Realizările la export în anul 2018 au scăzut față de realizările anului precedent.

Făcând o comparație pentru perioada 2015-2018, din punct de vedere al tipurilor de produse valorificate, se constată că nu au survenit modificări în structura exporturilor:

% din exportul anual realizat	elicoptere modernizate	piese de schimb și servicii pentru elicoptere	avioane – piese de schimb și reparații
Anul 2015	0%	100,00%	0%
Anul 2016	0%	100,00%	0%
Anul 2017	0%	100,00%	0%
Anul 2018	0%	100,00%	0%

b. Vânzări pe piața internă

La intern s-au derulat și realizat în anul 2018 comenzi și contracte în valoare totală de 247.785,62 mii lei (fără TVA). Această valoare reprezintă modernizare elicoptere, produse, reparații/revizii elicoptere, piese de schimb, servicii, asistență tehnică și materiale, după cum urmează:

1. componentele Sistemului Național de Securitate (MAPN, MAI, SRI): 219.291,06 mii lei (fără TVA),
2. diverși beneficiari interni: 28.494,56 mii lei (fără TVA).

c. Oportunități. Perspectiva vânzărilor pe termen mediu și lung

- piața internă

- 1 Fabricația de piese de schimb (pentru produsele SA316 B Alouette III și SA330 Puma) și componente de aeronave ar putea crește semnificativ în următorii ani, prin Airbus Helicopter Romania S.A. (fosta Eurocopter România S.A.), pentru lanțul internațional de distribuție al Airbus Helicopter.
- 2 Implicarea IAR SA în viitoarele programe de achiziție elicoptere ale instituțiilor din cadrul Sistemului Național de Apărare:

a) program elicopter multi-rol, clasa mediu-greu

Implicarea Societății IAR SA în programul elicopterului multi-rol se va face în conformitate cu prevederile Contractului de Cooperare Definitiv EB00.11.18.068/AL semnat de Airbus Helicopters și IAR SA în data de 06.11.2018 și având ca obiect cooperarea industrială și comercială privind executarea lucrărilor de personalizare a elicopterului IAR-H215M, fabricația de subansamble și executarea lucrărilor de mentenanță (MRO) pe întreg ciclul de viață al acestui tip de elicopter.

IAR SA va avea calitatea de prim contractor în relația cu MAPN, pentru achiziția acestui tip de elicopter, ea urmând să fie autorizată de către Airbus Helicopters ca Centru de Personalizare pentru elicoptere IAR-H215M.

b) program elicopter de atac

Având în vedere că Guvernul României a transmis Guvernului American o solicitare de ofertă și disponibilitate pentru elicopterele produse de Bell Helicopters TEXTRON și în vederea transpunerii în practică a Memorandumului de înțelegere semnat în data de 16.06.2017 de către Bell Helicopters TEXTRON și Societatea IAR SA, în octombrie 2017 părțile au încheiat un “Acord privind realizarea unui studiu de tranziție comună (Transition Study)”, al cărui scop general este acela de a face o evaluarea comună a posibilității de asamblare, livrare și suport logistic elicoptere de atac tip AH1Z VIPER.

Concluzia studiului, ce s-a finalizat în mai 2018, este că IAR SA este potrivită, capabilă, are personalul și facilitățile necesare pentru a asigura asamblarea și testele finale pentru elicopterul AH1Z Viper care urmează a fi achiziționat de Guvernul României.

În plus, facilitățile și experiența dobândite în cursul asamblării și testării finale vor putea fi utilizate pentru întreținerea, pe termen lung, a acestor elicoptere.

- piața externă

- 1 Serviciile de “product suport” pentru flotele de elicoptere din Pakistan, Emiratele Arabe Unite, Liban și Oman vor continua și în următorii ani, pe baza contractelor de follow on support semnate sau în curs de semnare de către Societatea IAR S.A. cu beneficiarii din aceste țări.
- 2 Societatea IAR S.A. are în vedere preluarea unor obligații de off-set aferente unor contracte de achiziții publice încheiate de organisme guvernamentale românești cu companii străine.
- 3 Concretizarea ofertelor IAR SA privind reparația capitală, simultan cu completarea echipării elicopterelor 330 Puma SM deținute de Ministerul Apărării din Pakistan și de Ministerul Apărării din Liban poate influența semnificativ volumul exporturilor pe cele două relații.

1.1.4.2. Situația concurențială în domeniul de activitate al Societății IAR S.A.

Principalii concurenți ai produselor Societății IAR S.A. sunt următorii:

Nr. crt	Produsul sau grupa de produse	Concurentul	
		pe piața internă	pe piața externă
1	elicopter PUMA	Airbus Helicopters cu produsul H215 Ucraina și Rusia (Aviakon și Kazan Helicopters) cu produsul Mi-8, Mi-17	Airbus Helicopters – H215, H225, Sikorsky SUA – S92, UH 60L, NH Industries (concern european)–NH 90, Kazan Rusia – MI 17

2	elicopter IAR316B (în prezent, SOCIETATEA IAR S.A. nu mai oferă elicoptere IAR316B nou fabricate)	Airbus Helicopters SAS – AS 350/355, EC120, EC135/635, EC 155, Bell Helicopter Textron – Bell427, Bell 429i, Bell430, Bell412, Bell206, Bell407, Agusta Italia – A109 Power, A119 Koala, Robinson SUA – R44, R22, MDHelicopters Belgia – MD500/600	Airbus Helicopters SAS – AS 350/355, EC120, EC135/635, EC 155, Bell Helicopter Textron – Bell427, Bell 429i, Bell430, Bell412, Bell206, Bell407, Agusta Italia – A109 Power, A119 Koala, Robinson SUA – R44, R22, MDHelicopters Belgia – MD500/600
---	--	--	--

1.1.4.3 Dependența societății de un singur client sau grup de clienți

Beneficiarii interni ai produselor și serviciilor Societății IAR S.A. sunt componente ale Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională (M.Ap.N, M.A.I. și S.R.I.).

Pentru îndeplinirea condițiilor de menținere în stare de operabilitate a flotelor de elicoptere deținute de acești clienți interni, este necesară efectuarea, cu o anumită periodicitate, a unor lucrări și servicii de mentenanță / reparații / reparații capitale / modernizare, astfel că alocările bugetare destinate acestor instituții au un puternic impact asupra Societății IAR S.A..

1.1.5. Evaluarea aspectelor legate de angajații/personalul societății

1.1.5.a Numărul și nivelul de pregătire a angajaților societății. Gradul de sindicalizare

În structura organizatorică a Societății IAR S.A. se regăsesc:

- compartimente direct subordonate Directorului General al Societății IAR S.A., inclusiv Departamentul Calitate;
- Direcția Dezvoltare-Producție, din care fac parte compartimentele de proiectare, programe/calcul/certificări și compartimentele de pregătire/urmărire a producției, tehnolog șef, secțiile de producție;
- Direcția Comercială și Economică, din care fac parte compartimentele economice și comerciale.

La data de 31.12.2018 societatea avea următoarea structură de personal, ce nu diferă semnificativ în raport cu anii 2016 și 2017:

- directori executivi	2
- șefi compartimente	17
- studii superioare	99
- studii medii de specialitate	17
- maiștri	7
- inspectori tehnici de calitate	9
- muncitori	208
- personal administrativ	9

Vârsta medie a personalului salariat al Societății IAR S.A., la finele anului 2018, a fost de **51,07 ani la nivel de societate**, în condițiile în care **vârsta medie la bărbați** a fost de 51,5423 ani și **la femei** de **49,3975 ani**. La data de 31.12.2018, **bărbații reprezentau 78,04% din totalul de personal**, diferența fiind reprezentată de femei.

Din totalul salariaților societății, 59,26 % sunt membri ai Sindicatului Liber Independent “ICA”.

1.1.5.b Raportul dintre manager și angajați. Elemente conflictuale.

Baza relațiilor de muncă din Societatea IAR S.A. o reprezintă Contractul Colectiv de Muncă aplicabil la nivel de societate. Atât conducerea administrativă, cât și cea executivă a Societății IAR S.A. au manifestat în mod constant o atitudine de colaborare și înțelegere cu salariații societății și, implicit, cu reprezentanții S.L.I. “ICA”. Pe parcursul anului 2018 la Societatea IAR S.A. nu au existat conflicte de muncă și nici elemente conflictuale.

1.1.6. Evaluarea aspectelor legate de impactul activității de bază a Societății IAR S.A. asupra mediului înconjurător în anul 2018

Activitatea Societății IAR SA este reglementată din punct de vedere al protecției mediului prin două autorizații emise de autoritățile competente:

- Autorizația Integrată de Mediu nr. BV1 din 18.07.2014 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov, valabilă până la 18.07.2024.

- Autorizația de Gospodărire a Apelor nr. 26 din 10.03.2017 emisă de Sistemul de Gospodărire a Apelor Brașov, valabilă până la 10.03.2020.

În aceste acte de reglementare sunt stabilite condițiile și parametri de funcționare pentru activitățile existente, care să garanteze că unitatea corespunde prevederilor privind prevenirea și controlul integrat al poluării.

Activitățile legate de protecția mediului în cursul anului 2018 s-au desfășurat în conformitate cu cerințele specifice legislației de mediu și cu cerințele impuse în cele trei autorizații de mediu deținute de IAR SA.

În acest scop, societatea a monitorizat calitatea factorilor de mediu: apă, aer, sol, în colaborare cu firme și laboratoare acreditate: ECOSIMPLEX NOVA București pentru emisii în aer, ECOBREF Brașov pentru audituri și documentație de specialitate de mediu, ECOIND București pentru analiza apelor uzate evacuate și sol, REMAT Brașov, COMPREST, TEKKO LOGISTIK INDUSTRY și SC ALTERNATIVE FUELS ROMANIA SRL pentru preluarea și eliminarea deșeurilor periculoase rezultate din activitatea societății. În decursul anului 2018 s-au înregistrat depășiri ale valorii minime de 2% pentru azotul amoniacal din apele uzate și, ca urmare, societatea a decis să se racordeze la rețeaua de canalizare al Regiei Autonome Apa Brașov, rețea ce se va realiza pentru Aeroportul Internațional poziționat în vecinătatea societății noastre.

Au fost efectuate toate raportările impuse atât prin autorizație, cât și alte raportări și situații solicitate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Sistemul de Gospodărire a Apelor Brașov.

Cu ocazia controalelor pe linie de protecție a mediului și respectarea legislației de mediu efectuate de către Garda de Mediu - Comisariatul Județean Brașov, Administrația Națională Apele Române - Direcția Bazinală Olt și Sistemul de Gospodărire a Apelor Brașov, s-a constatat faptul că IAR SA își onorează obligațiile de mediu.

1.1.7. Evaluarea activității de cercetare și dezvoltare – societatea nu derulează activități de cercetare și dezvoltare, nefiind cazul aplicării unor politici specifice acestui domeniu.

În cadrul IAR S.A. activează un departament propriu de proiectare, cu ajutorul căruia societatea realizează proiectele privind modernizarea elicopterelor conform cerințelor contractuale.

În anul 2018 a fost finalizat proiectul de modernizare a elicopterului IAR 330 PUMA în varianta Cercetare-Salvare și s-a realizat calificarea acestuia cu organismul militar competent.

1.1.8. Evaluarea activității societății privind managementul riscului

Prin natura activităților efectuate, societatea este expusă unor riscuri variate, care includ: riscul valutar, riscul de rată a dobânzii, riscul de lichiditate, criza financiară.

Riscul valutar: Societatea este expusă fluctuațiilor cursului de schimb valutar pentru disponibilitățile, creanțele și datoriile înregistrate în alte valute, în principal USD și Euro.

Societatea, funcție de disponibilitățile sale la un moment dat, în diferite valute, cumpără acele valute de care are nevoie pentru efectuarea plăților importurilor de completare necesare de la diferiți furnizori.

Societatea nu a utilizat instrumente financiare derivate de protecție împotriva fluctuațiilor de curs.

Riscul de rată a dobânzii: Fluxurile de numerar operaționale ale societății sunt afectate de variațiile înregistrate pe piața bancară a ratei de dobândă, deoarece, în prezent societatea, utilizează o linie de credit care asigură emiterea scrisorilor de garanție bancară necesare contractelor comerciale și finanțarea producției, atunci când este cazul.

Riscul de lichiditate (cash-flow): Conducerea societății a asigurat și asigură un management prudent al riscului de lichiditate, urmărind în permanență menținerea de numerar suficient, astfel încât să-și poată onora la termen toate plățile ajunse la scadență.

Facilitatea de finanțare asigurată prin linia de credit angajată de societate reduce riscul de lichiditate.

Conducerea societății, funcție de situația curentă din piață, a luat măsurile necesare pentru continuarea activității în condiții de profitabilitate. Aceasta a urmărit și urmărește în permanență reducerea la minimum a efectelor potențial adverse, asociate factorilor de risc prezentați, asupra performanței financiare a societății.

Societatea desfășoară relații comerciale numai cu terți recunoscuți.

Așa cum reiese și din Regulamentul Intern al Consiliului de Administrație al IAR SA, societatea are stabilit un cadru eficient pentru identificarea, monitorizarea și gestiunea riscurilor.

În societate este implementat un sistem de gestiune a riscului, acesta fiind descris la capitolul 3 – Declarația de guvernanță corporativă.

Societatea nu face obiectul niciunei pretenții patrimoniale de natură juridică.

1.1.9. Elemente de perspectivă privind activitatea societății

1.1.9.a Prezentarea și analizarea tendințelor, elementelor, evenimentelor sau factorilor de incertitudine ce afectează sau ar putea afecta lichiditatea societății comerciale comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior

Societatea IAR S.A. a încheiat în anul 2016 un contract multi-anual pentru efectuarea lucrărilor de revitalizare și modernizare elicoptere IAR 330 Puma aparținând Forțelor Aeriene Române, pentru perioada 2016-2019.

Societatea IAR S.A. are posibilitatea și experiența necesară pentru a derula un astfel de contract, având în vedere experiența unor programe similare derulate în ultimii 15 ani pe piața internă și externă. Prin derularea acestui contract, în acești 3 ani Societatea IAR S.A. are posibilitatea să își încarce o parte importantă din capacitățile de producție și să-și ocupe forța de muncă înalt specializată, cu efecte pozitive și asupra menținerii capacităților de producție ale subcontractorilor săi autorizați: Turbomecanica SA București, Aerostar SA Bacău, Aeroteh SA București și Aero fina SA București.

Așa cum reiese din programul de acțiuni ce pune în operă strategia de dezvoltare a industriei naționale de securitate în domeniul aeronautic:

- Societatea IAR S.A. va fi implicată în programul național privind achiziționarea de elicoptere de către instituțiile din Sistemul Național de Apărare / alte instituții bugetare – program pentru următorii 10-20 ani,
- Societatea IAR S.A. va lua măsurile care se impun în vederea constituirii sale ca centru național de mentenanță elicoptere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 232/2016.

Toate măsurile cuprinse în acest program de acțiuni vor influența pozitiv, semnificativ, dinamica dezvoltării Societății IAR S.A. pe termen mediu și lung.

În paralel, Societatea IAR S.A. urmărește obținerea unor comenzi din partea altor companii externe de aviație, inclusiv prin participarea la stingerea obligațiilor de offset ale acestora.

Totodată, în cazul în care IAR SA va fi implicată în programul de fabricație de serie a unor subansamble și cablaje electrice pentru elicopterele de tip H215 ce urmează a fi produse de către Airbus Helicopter în noua sa investiție de pe platforma IAR Brașov, politicile, strategiile, activitățile și operațiunile societății vor fi influențate semnificativ.

Pe viitor, Societatea IAR S.A. va continua să asigure utilități și servicii pentru toți agenții economici din cadrul Parcului Tehnologic Aeronautic Brașov.

De asemenea, Societatea IAR S.A. poate să inițieze/participe la alte programe în cadrul Parcului Tehnologic Aeronautic, în conexiune cu demararea proiectului de realizare a Aeroportului Internațional Ghimbav – Brașov, cum ar fi: dezvoltarea de facilități aeroportuare, asigurarea serviciilor heliport, implicarea în programe de mentenanță / modernizare avioane, închiriere de active.

O altă posibilitate de dezvoltare a activităților aeronautice asigurate de IAR S.A. decurge din aderarea societății la Clusterul Transilvania Aerospace.

Evoluția indicatorilor **lichiditate curentă** și **lichiditate imediată** pe parcursul ultimilor 4 ani este următoarea:

Indicator	Perioada analizată			
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Indicatorul lichidității curente	4,64	4,99	12,63	2,78
Indicatorul lichidității imediate	3,38	3,53	7,26	1,01

1.1.9.b Prezentarea și analizarea efectelor cheltuielilor de capital, curente sau anticipate, asupra situației financiare a Societății IAR SA comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut - nu este cazul

1.1.9.c Prezentarea și analizarea evenimentelor, tranzacțiilor, schimbărilor economice care afectează semnificativ veniturile din activitatea de bază

Produsele și serviciile pe care societatea le valorifică atât pe plan intern, cât și la export, sunt destinate, în principal, utilizatorilor bugetari care, în principiu, fac parte din sistemele naționale ale forțelor de siguranță și securitate.

Din acest motiv, volumul contractelor depinde în foarte mare măsură atât de necesarul beneficiarilor, dar mai ales de alocațiile bugetare ce îi vizează.

Creșterea alocațiilor bugetare pentru Ministerul Apărării Naționale la 2% din PIB, va avea repercursiuni pozitive și asupra IAR S.A., prin creșterea volumului de activitate și, implicit, a cifrei de afaceri / veniturilor nete ale societății.

În plus, implementarea strategiei de dezvoltare a industriei de securitate va afecta în mod semnificativ veniturile din activitatea de bază a societății.

De asemenea, concretizarea ofertelor IAR SA privind reparația capitală și completarea echipării elicopterelor 330 Puma SM deținute de beneficiarii externi ai IAR SA poate influența semnificativ volumul exporturilor.

În cazul în care IAR SA va fi implicată în programe de fabricație elicoptere ce urmează a fi achiziționate de România, politicile, strategiile, activitățile și operațiunile societății vor fi influențate semnificativ.

2. ACTIVELE CORPORALE ALE SOCIETĂȚII IAR S.A.

2.1. Amplasarea și caracteristicile principalelor capacități de producție din proprietatea Societății IAR S.A.

În prezent, activele Societății IAR S.A. sunt amplasate în 8 obiective, distinct evidențiate în situațiile patrimoniale ale societății.

Clădirile din incinta societății au un grad diferit de uzură fizică, funcție de anul punerii lor în funcțiune și de lucrările de modernizare la care acestea au fost supuse.

Realizarea reparațiilor capitale ale elicopterelor IAR 330 Puma SOCAT, dar și derularea programului major de revitalizare și modernizare a elicopterelor IAR 330 L Puma Cercetare-Salvare au fost condiționate de realizarea unor ample lucrări de modernizare a facilităților de producție, dar și de dotarea acestora cu mașini/utilaje/echipamente/bancuri de încercări/dispozitive de control, etc.

La acestea se adaugă faptul că multe dintre echipamentele și instalațiile deținute în prezent de către societate au un avansat grad de uzură fizică și morală, impunându-se înlocuirea acestora cu unele noi, de ultimă generație.

Pentru realizarea acestor acțiuni, conducerea societății a identificat un necesar de investiții pentru anul 2018 în valoare de 10 milioane lei, finanțarea făcându-se din surse proprii.

Ținând cont de obiectivele declarate, în anul 2018 acțiunile întreprinse s-au concretizat în:

- 1) lucrări de reabilitare/modernizare efectuate la imobilizările corporale existente:
  - reabilitarea rețelei de distribuție a apei potabile - etapa II, acțiune începută în 2017,
  - modernizarea instalațiilor de ventilație/încălzire și compensare cu aer cald în atelierul pentru tratamente de suprafață, acțiune programată a fi finalizată în luna ianuarie 2019
  - reamplasarea remizei PSI și a garajului, procedură demarată în 2018 cu finalizare în 2019,
  - modernizarea/amenajarea spațiilor productive din Centrala Termică, acțiune necesară după dezafectarea instalațiilor de producere a aerului comprimat și a aburului tehnologic,
  - reparația capitală a hidroizolației acoperișului halei ob. 6,
- 2) achiziții de utilaje, accesorii de producție, mic utilaj, A.M.C.-uri, dintre care, cele mai importante sunt: cazanul de apă caldă împreună cu instalațiile aferente, turnul de răcire apă tehnologică (finalizat în 02.2019), sursă mobilă de alimentare cu energie electrică a elicopterelor, banc hidraulic pentru IAR 330, sistem de măsurare micrometrică, sistem pentru etalonat manometre, congelator la -86⁰, două aparate de sudură, baie de decapare inox, instalație de rilsanare (plastifiere),
- 3) achiziții de produse IT realizate/demarate în 2018:
  - achiziționarea și implementarea unui sistem de planificare a resurselor întreprinderii ERP, acțiune ce se va finaliza în 2019,
  - acțiune de modernizare a componentelor hard și soft.

Capacitățile de producție din proprietatea IAR SA vor suporta modernizări și pe parcursul următorilor ani, prin investițiile ce urmează a fi realizate asigurându-se condițiile tehnice și tehnologice necesare atât bunei desfășurări a activităților productive, cât și derulării celor două programe viitoare în care societatea intenționează să fie implicată: elicoptere multi-rol și elicoptere de atac activităților productive.

Activele rămase neutilizate în urma reorganizării activităților ce au avut loc de-a lungul timpului, și care nu prezintă niciun interes pentru dezvoltarea actuală și pe termen mediu a societății, sunt în conservare, urmând ca, în conformitate cu aprobările date de către organele de conducere competente, să fie valorificate prin închiriere sau vânzare.

2.2. Gradul de uzură a proprietăților Societății IAR S.A

Gradul general de uzură a proprietăților Societății IAR S.A. se prezintă astfel:

- clădirile și obiectivele în care societatea își desfășoară activitatea în mod curent au un grad de uzură cuprins între 30% și 35%;
- mijloacele fixe, obiectele de inventar și echipamentele tehnologice utilizate au un grad de uzură cuprins între 25% și 50%, atingându-se punctual și nivelul de 90%.

De asemenea:

- gradul de uzură este cuprins între 30% și 60% la clădirile de producție și alte obiective de natura construcțiilor (clădiri, drumuri, platforme) aflate în conservare;
- gradul de uzură este de 100% la două clădiri de producție dezafectate (acestea fiind singurele clădiri care au fost construite înainte de 1968 – anul înființării societății), pentru care s-a inițiat procedura de demolare;
- rețelele exterioare de energie termică și apă/canal au un grad de uzură cuprins între 0% (rețeaua de apă) și 25%.

2.3 Probleme legate de dreptul de proprietate asupra activelor corporale deținute de Societatea IAR SA-nu este cazul

3. Declarația de guvernanță corporativă

3.1. Declarația privind conformitatea cu Codul de Guvernanță Corporativă al BVB

Declarația privind conformarea Societății IAR SA în anul 2018 la prevederile Codului de Guvernanță Corporativă al BVB este prezentată în cele ce urmează:

Prevederile din Codul de Guvernanță Corporativă	Respectă	Nu respectă, sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
A1 - Toate societățile trebuie să aibă un regulament intern al Consiliului care include termenii de referință/responsabilitățile Consiliului și funcțiile cheie de conducere ale societății, și care aplică, printre altele, Principiile Generale din Secțiunea A.	x		
A2 - Prevederi pentru gestionarea conflictelor de interese trebuie incluse în regulamentul Consiliului. În orice caz, membrii Consiliului trebuie să notifice Consiliul cu privire la orice conflicte de interese care au survenit sau pot surveni și să se abțină de la participarea la discuții (inclusiv prin neprezentare, cu excepția cazului în care neprezentarea ar împiedica formarea cvorumului) și de la votul pentru adoptarea unei hotărâri privind chestiunea care dă naștere conflictului de interese respectiv.	x		
A3 - Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere trebuie să fie format din cel puțin cinci membri.	x		
A4 - Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să nu aibă funcție executivă. Cel puțin un membru al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independent în cazul societăților din Categoria Standard. În cazul societăților din Categoria Premium, nu mai puțin de doi membri neexecutivi ai Consiliului de Administrație sau ai Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independenți. Fiecare membru independent al Consiliului de Administrație sau al	x		

<p>Consiliului de Supraveghere, după caz, trebuie să depună o declarație la momentul nominalizării sale în vederea alegerii sau realegerii, precum și atunci când survine orice schimbare a statutului său, indicând elementele în baza cărora se consideră că este independent din punct de vedere al caracterului și judecății sale și după următoarele criterii:</p> <p>A.4.1. nu este Director General/director executiv al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a deținut o astfel de funcție în ultimii cinci (5) ani;</p> <p>A.4.2. nu este angajat al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a deținut o astfel de funcție în ultimii cinci (5) ani;</p> <p>A.4.3. nu primește și nu a primit remunerație suplimentară sau alte avantaje din partea societății sau a unei societăți controlate de aceasta, în afară de cele corespunzătoare calității de administrator neexecutiv;</p> <p>A.4.4. nu este sau nu a fost angajatul sau nu are sau nu a avut în cursul anului precedent o relație contractuală cu un acționar semnificativ al societății, acționar care controlează peste 10% din drepturile de vot, sau cu o companie controlată de acesta;</p> <p>A.4.5. nu are și nu a avut în anul anterior un raport de afaceri sau profesional cu societatea sau cu o societate controlată de aceasta, fie în mod direct fie în calitate de client, partener, acționar, membru al Consiliului/Administrator, director general / director executiv sau angajat al unei societăți dacă, prin caracterul său substanțial, acest raport îi poate afecta obiectivitatea;</p> <p>A.4.6. nu este și nu a fost în ultimii trei ani auditorul extern sau intern ori partener sau asociat salariat al auditorului financiar extern actual sau al auditorului intern al societății sau al unei societăți controlate de aceasta;</p> <p>A.4.7. nu este director general/director executiv al altei societăți unde un alt director general/director executiv al societății este administrator neexecutiv;</p> <p>A.4.8. nu a fost administrator neexecutiv al societății pe o perioadă mai mare de doisprezece ani;</p> <p>A.4.9. nu are legături de familie cu o persoană în situațiile menționate la punctele A.4.1. și A.4.4.</p>			
<p>A 5 - Alte angajamente și obligații profesionale relative permanente ale unui membru al Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în Consiliul unor societăți și instituții non-profit, trebuie dezvăluite acționarilor și investitorilor potențiali înainte de nominalizare și în cursul mandatului său.</p>	x		
<p>A 6 Orice membru al Consiliului trebuie să prezinte Consiliului informații privind orice raport cu un acționar care deține direct sau indirect acțiuni reprezentând peste 5% din toate drepturile de vot. Această obligație se referă la orice fel de raport care poate afecta poziția membrului cu privire la chestiuni decise de Consiliu.</p>	x		
<p>A 7 - Societatea trebuie să desemneze un secretar al Consiliului responsabil de sprijinirea activității Consiliului.</p>	x		

A 8 - Declarația privind guvernanța corporativă va informa dacă a avut loc o evaluare a Consiliului sub conducerea Președintelui sau a comitetului de nominalizare și, în caz afirmativ, va rezuma măsurile cheie și schimbările rezultate în urma acestora. Societatea trebuie să aibă o politică/ghid privind evaluarea Consiliului cuprinzând scopul, criteriile și frecvența procesului de evaluare.	x		
A 9 - Declarația privind guvernanța corporativă trebuie să conțină informații privind numărul de întâlniri ale Consiliului și comitetelor în cursul ultimului an, participarea administratorilor (în persoană și în absență) și un raport al Consiliului și comitetelor cu privire la activitățile acestora.	x		
A 10 - Declarația privind guvernanța corporativă trebuie să cuprindă informații referitoare la numărul exact de membri independenți din Consiliul de Administrație sau din Consiliul de Supraveghere.	x		
A 11 - Consiliul societăților din Categoria Premium trebuie să înființeze un comitet de nominalizare format din membri neexecutivi, care va conduce procedura nominalizărilor de noi membri în Consiliu și va face recomandări Consiliului. Majoritatea membrilor comitetului de nominalizare trebuie să fie independentă.		x	Nu este cazul.
B 1 - Consiliul trebuie să înființeze un comitet de audit în care cel puțin un membru trebuie să fie administrator neexecutiv independent. Majoritatea membrilor, incluzând președintele, trebuie să fi dovedit ca au calificare adecvată relevantă pentru funcțiile și responsabilitățile comitetului. Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să aibă experiență de audit sau contabilitate dovedită și corespunzătoare. În cazul societăților din Categoria Premium, comitetul de audit trebuie să fie format din cel puțin trei membri și majoritatea membrilor comitetului de audit trebuie să fie independenți.	x		
B 2 - Președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru neexecutiv independent.	x		
B 3 - În cadrul responsabilităților sale, comitetul de audit trebuie să efectueze o evaluare anuală a sistemului de control intern.	x		
B 4 - Evaluarea trebuie să aibă în vedere eficacitatea și cuprinderea funcției de audit intern, gradul de adecvare al rapoartelor de gestiune a riscului și de control intern prezentate către comitetul de audit al Consiliului, promptitudinea și eficacitatea cu care conducerea executivă soluționează deficiențele sau slăbiciunile identificate în urma controlului intern și prezentarea de rapoarte relevante în atenția Consiliului.	x		
B 5 - Comitetul de audit trebuie să evalueze conflictele de interese în legătură cu tranzacțiile societății și ale filialelor acesteia cu părțile afiliate.	x		
B 6 - Comitetul de audit trebuie să evalueze eficiența sistemului de control intern și a sistemului de gestiune a riscului.	x		
B 7 - Comitetul de audit trebuie să monitorizeze aplicarea standardelor legale și a standardelor de audit intern general acceptate. Comitetul de audit trebuie să primească și să evalueze rapoartele echipei de audit intern.	x		

B 8 - Ori de câte ori Codul menționează rapoarte sau analize inițiate de Comitetul de Audit, acestea trebuie urmate de raportări periodice (cel puțin anual) sau adhoc care trebuie înaintate ulterior Consiliului.	x		
B 9 - Niciunui acționar nu i se poate acorda tratament preferențial fata de alți acționari în legătură și afiliații acestora.	x		
B 10 - Consiliul trebuie să adopte o politică prin care să se asigure că orice tranzacție a societății cu oricare dintre societățile cu care are relații strânse a cărei valoare este egală cu sau mai mare de 5% din activele nete ale societății (conform ultimului raport financiar) este aprobată de Consiliu în urma unei opinii obligatorii a comitetului de audit al Consiliului și dezvăluită în mod corect acționarilor și potențialilor investitori, în măsura în care aceste tranzacții se încadrează în categoria evenimentelor care fac obiectul cerințelor de raportare.	x		
B 11 - Auditurile interne trebuie efectuate de către o divizie separată structural (departamentul de audit intern) din cadrul societății sau prin angajarea unei entități terțe independente.	x		
B 12 - În scopul asigurării îndeplinirii funcțiilor principale ale departamentului de audit intern, acesta trebuie să raporteze din punct de vedere funcțional către Consiliu prin intermediul comitetului de audit. În scopuri administrative și în cadrul obligațiilor conducerii de a monitoriza și reduce riscurile, acesta trebuie să raporteze direct directorului general.	x		
C 1 - Societatea trebuie să publice pe pagina sa de internet politica de remunerare și să includă în raportul anual o declarație privind implementarea politicii de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei. Politica de remunerare trebuie formulată astfel încât să permită acționarilor înțelegerea principiilor și a argumentelor care stau la baza remunerației Consiliului și a Directorului General, precum și a membrilor Directoratului în sistemul dualist. Aceasta trebuie să descrie modul de conducere a procesului și de luare a deciziilor privind remunerarea, să detalieze componentele remunerației conducerii executive (precum salarii, prime anuale, stimulente pe termen lung legate de valoarea acțiunilor, beneficii în natura, pensii și altele) și să descrie scopul, principiile și prezumțiile ce stau la baza fiecărei componente (inclusiv criteriile generale de performanță aferente oricărei forme de remunerare variabilă). În plus, politica de remunerare trebuie să specifice durata contractului directorului executiv și a perioadei de preaviz prevăzută în contract, precum și eventuala compensare pentru revocare fără justa cauză. Raportul privind remunerarea trebuie să prezinte implementarea politicii de remunerare pentru persoanele identificate în politica de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei. Orice schimbare esențială intervenită în politica de remunerare trebuie publicată în timp util pe pagina de internet a societății.	x		

D 1 - Societatea trebuie să organizeze un serviciu de Relații cu Investitorii – indicându-se publicului larg persoana/persoanele responsabile sau unitatea organizatorică. În afară de informațiile impuse de prevederile legale, societatea trebuie să includă pe pagina sa de internet o secțiune dedicată Relațiilor cu Investitorii, în limbile română și engleză, cu toate informațiile relevante de interes pentru investitori, inclusiv:	x		
D 1.1 - Principalele reglementari corporative: actul constitutiv, procedurile privind adunările generale ale acționarilor;	x		
D 1.2 - CV-urile profesionale ale membrilor organelor de conducere ale societății, alte angajamente profesionale ale membrilor Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în consilii de administrație din societăți sau din instituții non-profit;	x x		
D 1.3 - Rapoartele curente și rapoartele periodice (trimestriale, semestriale și anuale) – cel puțin cele prevăzute la punctul D.8 – inclusiv rapoartele curente cu informații detaliate referitoare la neconformitatea cu prezentul Cod;			
D 1.4 - Informații referitoare la adunările generale ale acționarilor: ordinea de zi și materialele informatice care susțin propunerile de candidați pentru alegerea în Consiliu, împreună cu CV-urile profesionale ale acestora; întrebările acționarilor cu privire la punctele de pe ordinea de zi și răspunsurile societății, inclusiv hotărârile adoptate;	x		
D 1.5 - Informații privind evenimentele corporative, cum ar fi plata dividendelor și a altor distribuiri către acționari, sau alte evenimente care conduc la dobândirea sau limitarea drepturilor unui acționar, inclusive termenele limită și principiile aplicate acestor operațiuni. Informațiile respective vor fi publicate într-un termen care să le permită investitorilor să adopte decizii de investiții;	x x		
D 1.6 - Numele și datele de contact ale unei persoane care va putea să furnizeze, la cerere, informații relevante;	x		
D 1.7 - Prezentările societății (de ex., prezentările pentru investitori, prezentările privind rezultatele trimestriale etc.), situațiile financiare (trimestriale, semestriale, anuale), rapoartele de audit și rapoartele anuale.	x		
D 2 - Societatea va avea o politică privind distribuția anuală de dividende sau alte beneficii către acționari, propusă de Directorul General sau de Direktorat și adoptată de Consiliu, sub forma unui set de linii directoare pe care societatea intenționează să le urmeze cu privire la distribuirea profitului net. Principiile politicii anuale de distribuție către acționari vor fi publicate pe pagina de internet a societății.	x		
D 3 - Societatea va adopta o politică în legătură cu previziunile, fie că acestea sunt făcute publice sau nu. Previziunile se referă la concluzii cuantificate ale unor studii ce vizează stabilirea impactului global al unui număr de factori privind o perioadă viitoare (așa numitele ipoteze): prin natura sa, aceasta proiecție are un nivel ridicat de incertitudine, rezultatele efective putând diferi în mod	x		

semnificativ de previziunile prezentate inițial. Politica privind previziunile va stabili frecvența, perioada avută în vedere și conținutul previziunilor. Dacă sunt publicate, previziunile pot fi incluse numai în rapoartele anuale, semestriale sau trimestriale. Politica privind previziunile va fi publicată pe pagina de internet a societății.			
D 4 - Regulile adunărilor generale ale acționarilor nu trebuie să limiteze participarea acționarilor la adunările generale și exercitarea drepturilor acestora. Modificările regulilor vor intra în vigoare, cel mai devreme, începând cu următoarea AGA.	x		
D 5 - Auditorii externi vor fi prezenți la adunarea generală a acționarilor atunci când rapoartele lor sunt prezentate în cadrul acestor adunări.	x		
D 6 - Consiliul va prezenta adunării generale anuale a acționarilor o scurtă apreciere asupra sistemelor de control intern și de gestiune a riscurilor semnificative, precum și opinii asupra unor chestiuni supuse deciziei adunării generale.	x		
D 7 - Orice specialist, consultant, expert sau analist financiar poate participa la adunarea acționarilor în baza unei invitații prealabile din partea Consiliului. Jurnaliștii acreditați pot, de asemenea, să participe la adunarea generală a acționarilor, cu excepția cazului în care Președintele Consiliului hotărăște în alt sens.	x		
D 8 - Rapoartele financiare trimestriale și semestriale vor include informații atât în limba română, cât și în limba engleză referitoare la factorii cheie care influențează modificări în nivelul vânzărilor, al profitului operațional, profitului net și al altor indicatori financiari relevanți, atât de la un trimestru la altul, cât și de la un an la altul.	x		
D 9 - O societate va organiza cel puțin două ședințe/teleconferințe cu analiștii și investitorii în fiecare an. Informațiile prezentate cu aceste ocazii vor fi publicate în secțiunea relații cu investitorii a paginii de internet a societății la data ședințelor/teleconferințelor.		x	
D 10 - În cazul în care o societate susține diferite forme de expresie artistică și culturală, activități sportive, activități educative sau științifice și consideră că impactul acestora asupra caracterului inovator și competitivității societății fac parte din misiunea și strategia sa de dezvoltare, va publica politica cu privire la activitatea sa în acest domeniu.			Nu este cazul

3.2. Informații privind componența, responsabilitățile și activitățile consiliului și ale comitetelor

3.2.1. Consiliul de Administrație al Societății IAR S.A. este format din 5 membri.

a. Componență, calificări și experiență

Nr crt	Nume și prenume	Funcția la Societatea IAR SA	Vârsta	Calificare	Funcția	Perioada mandatului actual
1.	Claudia Maria BAICU	Administrator	45	jurist	Director - Dir. Juridica -DPAPS ME	10.10.2014-10.06.2018
		Președintele Consiliului de Administrație	45	jurist	Director - Dir. Juridica -DPAPS ME	09.12.2017–24.09.2018

2.	Magdalena NICULESCU	Președintele Consiliului de Administrație	51	jurist	Director - Direcția Juridică și Relații Institutionale ME	24.09.2018-13.04.2019
3.	Ioan TOMA	Administrator	64	jurist	Consilier juridic INCAS București	10.10.2014-09.12.2017
4.	Rodica Ruxandra ANGHEL	Administrator	57	ingineră	Director – Direcția de Apărare ME	09.12.2017-13.04.2019
5.	Măriuca-Oana PISTOL	Administrator	40	economist	Șef Serviciu DPAPS - ME	12.10.2017-12.06.2018
6.	Călin Ilie BODEA	Administrator	47	inginer, economist	Secretar de Stat – Ministerul Economiei	12.06.2018-13.04.2019
7.	Alexandru BUȘCU	Administrator	59	economist	Pensionar MAPN Consilier Județean	27.04.2017-10.06.2018

Nici unul dintre cei mai înainte nominalizați: nu are vreun acord, înțelegere sau legătură cu alte persoane, în baza cărora să fi fost numit ca administrator la Societatea IAR S.A.; nu a încheiat nici un fel de tranzacție cu Societatea IAR S.A.; nu a participat la capitalul social al Societății IAR S.A.

b. Experiența profesională a membrilor consiliului de administrație al Societății IAR S.A.

1. Începând cu anul 2010 doamna Claudia Baicu, administrator neexecutiv al Societății IAR SA și Președinte al Consiliului de Administrație al Societății IAR SA începând cu data de 09.12.2017, a deținut următoarele funcții de administrare/conducere:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
Februarie 2016 – Decembrie 2016	SMART SA - Administrator
Octombrie 2014 – Septembrie 2018	IAR SA - Membră și Președinte al Consiliului de Administrație
Februarie 2014 - prezent	Societatea Moldomin SA - Administrator special

Doamna Claudia Maria Baicu are următoarea pregătire și experiență profesională:

- studii de lungă durată: licențiată în drept (Universitatea București, Facultatea de Drept – 1997) absolventă a Facultății de Drept, Universitatea Creștin Dimitrie Cantemir București 1993-1997
- studii de scurtă durată:
  - Master Dreptul Afacerilor, Universitatea Titu Maiorescu, București 2005 – 2006
  - Master Medierea Conflictelor în Drept, Universitatea Titu Maiorescu, București 2007 – 2008
- **experiență: începând cu anul 2004 doamna Claudia Baicu își desfășoară activitatea la Departamentul pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, Ministerul Economiei, aceasta deținând în prezent funcția de Director al Direcției Juridice.**

2. Începând cu anul 2010 doamna Magdalena NICULESCU, administrator provizoriu ne-executiv al Societății IAR SA și Președinte al Consiliului de Administrație al Societății IAR SA începând cu data de 24.09.2018, a deținut următoarele funcții de administrare/conducere:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
Iulie 2018 – Noiembrie 2018	Ministerul Economiei – Director, Direcția Juridică și Relații Institutionale
Noiembrie 2018 – Prezent	Ministerul Economiei – Director Adjunct, Direcția Resurse Minerale
Septembrie 2018 – 13.04.2019	IAR SA – Președinte al Consiliului de Administrație
Februarie 2017 – Iulie 2018	Ministerul Economiei – Director Adjunct, Direcția Resurse Minerale
Iulie 2013 - Februarie 2017	Ministerul Economiei – Director Adjunct, Direcția Juridică și Relații Institutionale
Martie 2013 – Iulie 2013	MECMA – Secretar General Adjunct
Decembrie 2008 - Martie 2013	Min Economiei – Director General Adjunct, Direcția Juridică și Relații Institutionale

Doamna Magdalena NICULESCU are următoarea pregătire profesională:

- studii de lungă durată: licențiată în științe juridice (Facultatea de Drept București – 1995)
- studii de scurtă durată:
  - Master Drept Internațional și Comunitar, 2007
  - Master Etica politicilor publice 2010

- experiență: Membru al Baroului de Avocați București, membru al Uniunii Mediatorilor din Romania, perfectionare în domeniul managementului situațiilor de criză, specializare în legislația internațională din domeniul energiei, etc

3. Începând cu anul 2010 domnul Ioan Toma, administrator independent și neexecutiv al Societății IAR SA, nu a deținut nicio funcție de administrare / conducere la nicio altă societate. Experiența profesională a domnului Ioan Toma este prezentată în cele ce urmează:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
Octombrie 2014 – 13.04.2019	IAR SA - Administrator provizoriu ne-executiv
2006 – 2007	SC Nicolina SA Iași - Administrator special
2004 - 2005	SC Moldoplast SA Iași - Administrator special
1998 - 2007	SC INAV SA București - Secretar al Consiliului de Administrație

Domnul Ioan Toma are următoarea pregătire și experiență profesională:

- studii de lungă durată: Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași – Facultatea de Drept – licență 1981
- studii de scurtă durată: Univesitatea Nicolae Titulescu București – Masterat în Dreptul afacerilor – Disertație - 2008

Domnul Ioan Toma este practician în insolvență, membru UNPIR începând cu anul 1999.

4. Începând cu anul 2011, doamna Rodica Ruxandra ANGHEL, administrator provizoriu ne-executiv al Societății IAR SA începând cu data de 09.12.2017, a deținut următoarele funcții de conducere:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
09.12.2017 – 13.04.2019	Societatea IAR SA – Administrator provizoriu ne-executiv
2011 - 2012	SC Vel Service SA Bucuresti – Director Tehnic
2013 – prezent	Ministerul Economiei - Director Direcția Industria de Aparare

Doamna Rodica Ruxandra Anghel are următoarea pregătire profesională:

- studii de lungă durată: Institutul Politehnic București/Facultatea de Metalurgie – licență 1988
- studii de scurtă durată:
  - curs postuniversitar de management al instituțiilor publice, Academia de Studii economice, București 2007 – 2008
  - curs post universitar de formare și dezvoltare profesională continuă în domeniul managementul protecției infrastructurilor critice, Academia Forțelor Terestre – Nicolae Bălcescu – Sibiu, 2007
  - multiple cursuri de scurtă durată, în domeniul managementului și comunicării
- experiență: începând cu anul 1998 doamna Rodica Ruxandra Anghel a ocupat diverse funcții de top-management.

5. Începând cu anul 2010 doamna Măriuca Oana PISTOL, administrator ne-executiv al Societății IAR SA începând cu data de 12.10.2017, a deținut următoarele funcții de conducere și administrare:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
Octombrie 2017 – Iunie 2018	IAR S.A. - Administrator provizoriu ne-executiv
Iunie 2016 – prezent	Șef Serviciu Administrare Participații Societăți – M.E.-D.P.A.P.S.
Mai 2016 – Martie 2017	IOR S.A. - Membru al Consiliului de Administrație
Octombrie 2015 – Martie 2017	BAITA S.A. - Membru al Consiliului de Administrație
Octombrie 2012 – August 2013	DAMILA AGRO SRL - Director Vânzări

Doamna Măriuca-Oana PISTOL are următoarea pregătire profesională:

- studii de lungă durată: Academia de Studii Economice București – Facultatea de Management, 2002
- studii de scurtă durată:
  - curs Manager Proiect - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, 2013
  - curs Expert Achiziții Publice - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, 2014
- experiență: 13 ani experiență în funcții de conducere și/sau administrare

6. Începând cu anul 2010 domnul Călin Ilie BODEA, administrator provizoriu ne-executiv al Societății IAR SA începând cu data de 12.06.2018, a deținut următoarele funcții de conducere:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
Iulie 2010 – Martie 2017	Spitalul de Boli Cronice Câmpeni – Manager
Martie 2018 - prezent	Ministerul Economiei – Secretar de Stat
Iunie 2018 – 13.04.2019	Societatea IAR SA - Administrator provizoriu ne-executiv

Domnul Călin Ilie BODEA are următoarea pregătire și experiență profesională:

- studii de lungă durată:
  - Universitatea Petroșani, facultatea de Mine, în perioada 1990 – 1995
  - Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Management Financiar-Contabil – Licență 2008
  - Universitatea Spiru Haret – Facultatea de Drept și Administrare Publică – Masterat, 2008
- studii de scurtă durată:
  - Universitatea Tehnică Cluj Napoca - curs post-universitar Managementul afacerilor în domeniul dezvoltării durabile, 2013
  - diverse cursuri în domeniul managementului, achizițiilor publice și controlului intern managerial
  - experiență: 15 ani – management în domeniul industrial și în cel sanitar

7. Începând cu anul 2010 domnul Alexandru BUȘCU, administrator ne-executiv al Societății IAR SA începând cu data de 27.04.2017, a deținut următoarele funcții de conducere:

PERIOADA	COMPANIA / FUNCȚIA DEȚINUTĂ
Aprilie 2017 – prezent	SC ROMAERO SA – administrator
Aprilie 2017 – 13.04.2019	Societatea IAR SA - Administrator provizoriu ne-executiv
Septembrie 2012 – August 2016	SC TRANSBUZ Buzau – Administrator
Septembrie 2016 – Prezent	SC PTO Buzau - Administrator

Domnul Alexandru BUȘCU are următoarea pregătire și experiență profesională:

- studii de lungă durată:
  - Academia de Studii Economice București în perioada 2001 – 2005
  - Școala Militară de Ofițeri de Aviație – Secția Naviganți Activi (echivalare cu studii superioare tehnice: subinginerie în transporturi, telecomunicații și meteorologie)
- studii de scurtă durată:
  - curs instruire personal în gestionarea POS mediu – 2007-2013
  - curs experti în achiziții publice / curs perfecționare în achiziții publice / curs manager în achiziții publice
  - curs comandanți escadrilă
- experiență: 3 ani - consultanța în domeniul achizițiilor publice și managementul proiectelor pentru accesarea fondurilor structurale
3 ani – management în domeniul industrial

3.2.4. Activitatea Consiliului de Administrație și a comitetelor consultative din cadrul Consiliului

Activitatea desfășurată pe parcursul anului 2018 atât de către Consiliul de Administrație al Societății IAR SA, cât și de către comitetele sale consultative, este sintetizată în tabelul următor:

NUMĂR ȘEDINȚE 2018	CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE	COMITETUL DE AUDIT	COMITETUL DE NOMINALIZARE ȘI REMUNERARE
	12	3	2

Atunci când, din motive obiective, unii dintre administratorii IAR SA nu au putut fi prezenți la una sau mai multe ședințe ale consiliului, aceștia au fost reprezentați, pe bază de mandat, de către ceilalți administratori ai societății.

Secretara Consiliului de Administrație al Societății IAR SA este doamna Aurelia SUMEDREA. Aceasta este, în același timp, secretara celor două comitete consultative din cadrul Consiliului.

Pe parcursul anului 2018, Consiliul de Administrație a abordat pe parcursul ședințelor sale tematici diverse, de interes pentru societate, după cum urmează:

- aprobarea cotelor de regie și a valorii orei industriale pentru anul 2018 – în cursul lunii ianuarie 2018

- analizarea și luarea măsurilor care se impun în urma cererii SIF III Transilvania de retragere din acționariatul IAR SA – în cursul lunilor februarie, aprilie și iunie 2018
- informări de sinteză privind activitatea desfășurată de societate între ședințele Consiliului de Administrație – la data ținerii fiecărei ședințe;
- analizarea și avizarea situațiilor financiare: în cursul lunilor aprilie și noiembrie pentru situațiile trimestriale, în cursul lunii iulie pentru situația semestrială și în cursul lunii martie pentru situațiile anuale aferente exercițiului financiar al anului anterior;
- elaborarea rapoartelor periodice (trimestriale/semestriale/anuale) – odată cu avizarea situațiilor financiare aferente respectivelor perioade;
- aprobarea CCM 2018 – în cursul lunii iunie 2018;
- analizarea modului de îndeplinire de către directorul general a criteriilor și obiectivelor de performanță aprobate pentru anul 2017 –după aprobarea situațiilor financiare aferente anului 2017;
- aprobarea indicatorilor cheie de performanță aferente exercițiului financiar în curs – în cursul lunii martie 2018, după aprobarea BVC 2018;
- aprobarea participării salariaților la profitul înregistrat la finele anului 2017 – în cursul lunii septembrie 2018;
- aprobarea și derularea acțiunilor necesare a fi întreprinse în vederea numirii auditorului financiar independent, ca urmare a expirării mandatului actualului auditor financiar independent – în cursul lunilor martie, septembrie și noiembrie 2018;
- aprobarea prelungirii contractului de mandat dintre societate și directorul său general – în cursul lunii decembrie 2018;
- orice altă analiză ce intră în competența Consiliului de Administrație – în momentul apariției respectivei situații;
- convocarea AGA pentru problematica ce intră în competența acesteia.

Așa cum este prevăzut în Regulamentul Intern al Consiliului de Administrație al Societății IAR SA, sub conducerea președintelui său și în conformitate cu cele mai bune practici, Consiliul a parcurs procedura de auto-evaluare anuală a sa ca întreg, a comitetelor sale, precum și a cooperării sale cu directorii, elaborând, pe baza rezultatelor evaluării, planul de acțiune necesar pentru îmbunătățirea performanțelor Consiliului.

Conform principiilor avute în vedere:

- evaluarea Consiliului a luat în considerare echilibrul între competențele, experiența, independența și cunoștințele Consiliului, diversitatea acestuia, felul în care Consiliul lucrează ca un întreg și alți factori relevanți pentru eficiența acestuia;
- evaluarea performanțelor Consiliului s-a realizat prin combinarea metodelor bazate pe chestionar și interviuri individuale și de grup
- procesul de evaluare s-a axat, în principal, pe îndeplinirea a trei obiective:
  - a) evaluarea modului în care au operat Consiliul și comitetele sale pe parcursul anului 2017;
  - b) pregătirea și discutarea aspectelor importante în activitatea Societății;
  - c) prezența administratorilor la ședințele Consiliului și ale comitetelor consultative relevante, precum și implicarea constructivă a acestora în dezbateri și în procesul decizional.

Scopul evaluării realizate pentru anul 2018 de către Consiliul de Administrație al IAR SA a fost acela de a arăta dacă fiecare administrator continuă să aducă o contribuție eficientă și să demonstreze angajamentul față de rolul asumat (inclusiv alocarea de timp pentru ședințele Consiliului și comitetelor, precum și pentru oricare alte atribuții).

Prin activitatea pe care a desfășurat-o pe parcursul anului 2018, Comitetul de Audit a urmărit să sprijine Consiliul în principal în îndeplinirea îndatoririlor sale legate de raportarea financiară, controlul intern și managementul riscurilor. De asemenea, Comitetul de Audit s-a asigurat că există o coordonare între auditorul intern și cel extern al IAR SA.

Activitățile desfășurate de acest comitet pe parcursul anului 2018 au vizat:

- monitorizarea independenței auditorului extern, a obiectivității și eficienței procesului de audit;
- monitorizarea și revizuirea gradului de adecvare și a eficacității funcției de audit intern și a controalelor financiare interne în contextul întregului sistem de management al riscurilor al Societății;

- monitorizarea tranzacțiilor cu părți implicate (constatând inexistența unor astfel de tranzacții);
- identificarea persoanelor afiliate Societății IAR SA (constatând faptul că nu există persoane afiliate Societății IAR SA);
- analizarea rapoartelor întocmite de către auditorul intern și de către comisia responsabilă cu managementul riscului la nivel de societate;
- monitorizarea integrității situațiilor financiare ale Societății;
- elaborarea unor politici pentru detectarea fraudelor și prevenirea luării/dării de mită;

Prin activitatea pe care a desfășurat-o pe parcursul anului 2018, Comitetul de Nominalizare și Remunerare a oferit asistență Consiliului de Administrație la:

- analiza modului în care au fost îndeplinite în anul 2017 criteriile și obiectivele de performanță aferente contractului de mandat încheiat cu Directorul General al Societății
- stabilirea, pentru anul în curs, a indicatorilor cheie de performanță.

Comitetul de Nominalizare și Remunerare a avut astfel un rol important în monitorizarea conducerii executive a IAR SA pe parcursul anului 2018, unul dintre criteriile în baza cărora se realizează evaluarea modului în care Directorul General al IAR SA asigură conducerea executivă a societății fiind gradul de îndeplinire a criteriilor și obiectivelor de performanță fixate pentru anul 2017.

Trebuie precizat faptul că membrii Comitetului de Nominalizare și Remunerare nu au derulat activități în materie de remunerare a administratorilor și directorului general, în contextul în care Societatea IAR SA, având capital majoritar de stat, a fost supusă reglementărilor legale din domeniu aplicabile cu capital integral de stat.

Principiile privind remunerarea Consiliului de Administrație al Societății IAR SA, ce au fost stabilite prin aplicarea prevederilor OG nr 26/2013 și ale OUG 109/2011, fac obiectul hotărârii AGA numărul 02/30.01.2018, publicată în Monitorul Oficial al României, transmisă ASF și BVB și postată pe pagina web a Societății IAR SA.

În conformitate cu principiile privind remunerarea Consiliului de Administrație și a Directorului General al Societății IAR SA, în anul 2018:

membrilor neexecutivi ai Consiliului de Administrație al Societății IAR SA li s-a acordat o indemnizație brută lunară ce a fost stabilită conform Hotărârii AGOA numărul 02/30.01.2018, prin indexarea cu 20% a valorii indemnizației aprobate prin Hotărârea AGA nr 11/28.11.2017, în conformitate cu prevederile art. 18 al OUG 90/2017, în vederea punerii acestora în acord cu noile contribuții sociale obligatorii datorate conform Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, așa cum a fost modificată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 79/2017.

- membrii comitetelor consultative din cadrul Consiliului nu sunt remunerați suplimentar pentru activitatea desfășurată în cadrul acestor comitete
- limita superioară a remunerației fixe cuvenite directorului general al Societății IAR SA stabilită prin Hotărârea AGOA nr 01/30.01.2018, este cea corespunzătoare valorii reprezentând de 6 ori media salariilor medii brute lunare pe ultimele 12 luni anterioare numirii acestuia, comunicate de Institutul Național de Statistică pentru ramura Construcțiilor de Mașini – Fabricarea de Aeronave și Nave Spațiale (corespunzătoare obiectului principal de activitate al Societății IAR SA)
- limita superioară a componentei variabile anuale a remunerației brute ce poate fi acordată directorului general al IAR SA, stabilită prin Hotărârea AGOA nr 06/27.04.2018, este de 65.000 euro, valoarea efectivă a componentei variabile anuale fiind determinată de gradul de îndeplinire a indicatorilor cheie de performanță fixați anual, grad calculat după aprobarea situațiilor financiare anuale
- nu sunt prevăzute drepturi speciale de pensii și/sau beneficii.

Principiile politicii de remunerare sunt postate pe pagina web a societății.

3.3. Informații privind managementul riscului și controlul intern

Societatea IAR SA are implementat un cadru eficient pentru identificarea, monitorizarea și gestiunea riscurilor.

Activitatea de gestionare a riscurilor, ce cuprinde toate procesele privind identificarea, evaluarea și aprecierea riscurilor, stabilirea responsabilităților, luarea de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului, este reglementată procedural la nivelul Societății, în scopul oferirii unei metode prin care managementul riscului al IAR devine operațional, putând fi astfel eficientizat și consolidat.

Pe parcursul anului 2018, prin implementarea sistemului de gestiune a riscului, conducerea executivă a societății:

- a identificat riscurile cheie, evaluând și monitorizând aceste riscuri în funcție de impactul potențial și în funcție de probabilitatea materializării acestora;
- a condus activitatea comisiei care răspunde de gestiunea riscurilor la nivelul societății;
- a stabilit indicatorii cheie de risc pentru monitorizarea performanței societății în raport cu tipurile de risc (de ex., risc operațional, risc de resurse umane, risc juridic etc.);
- a informat Consiliul de Administrație, prin intermediul Comitetului de Audit, cu privire la statusul riscurilor semnificative, inclusiv cu privire la acțiunile societății în vederea gestionării acestor riscuri.

Sistemul de gestiune a riscului implementat în IAR SA este completat de un sistem de control intern care, pe parcursul anului 2018:

- a asigurat atât exercitarea funcției de control intern (exclusiv auditul intern), așa cum este ea definită conform legislației de profil în vigoare, cât și efectuarea controlului gestionar de fond la toate compartimentele și gestiunile societății
- a prevăzut un nivel corespunzător al politicilor, procedurilor și proceselor pentru limitarea riscurilor și îndeplinirea obiectivelor societății avute în vedere pentru anul analizat,
- a avut scopul de a oferi asigurări rezonabile cu privire la îndeplinirea obiectivelor care se încadrează în următoarele categorii: eficacitatea și eficiența operațiunilor; acuratețea raportărilor financiare; conformitatea cu legile și reglementările aplicabile.

Funcția de audit intern, legal reglementată, a fost asigurată în anul 2018, de către o societate de audit intern, care, în baza unui contract de servicii, a urmărit: de către o societate de audit intern ,

- oferirea, în mod rezonabil, a unor asigurări obiective și independente atât conducerii administrative, cât și celei executive, conform cărora organizarea, politicile și procedurile societății funcționează în mod eficient și conform așteptărilor,
- oferirea unor asigurări privind implementarea eficientă la nivel de societate a cadrului de gestiune a riscurilor și a sistemului de control intern,
- luarea, în mod independent, a unor decizii în legătură cu aspecte de audit,
- desfășurarea unor activități în mod independent din punct de vedere operațional față de alte departamente din cadrul societății și față de conducerea executivă a Societății,
- elaborarea unor planuri de risc, prin consultare cu:
  - o comisia răspunzătoare de managementul riscului,
  - o comitetul de audit din cadrul Consiliului de Administrație.
- elaborarea documentelor justificative prin care sunt susținute concluziile trase de acesta pe parcursul desfășurării activității sale.

3.4. Informații privind acționarii

Capitalul social al Societății IAR S.A. este de 47.197.132,5 lei, reprezentând un număr total de 18.878.853 acțiuni nominative, în valoare nominală de 2,5 lei fiecare. Fiecare acțiune conferă dreptul la un vot în adunarea generală a acționarilor.

Evidența acționarilor Societății IAR SA este ținută, în baza unui contract de servicii, de către SC Depozitarul Central SA.

În cadrul Societății IAR SA este organizat și funcționează un compartiment dedicat gestionării tuturor aspectelor ce țin de acționariatul societății: evoluția structurii acționariatului, drepturi ce decurg din acțiunile IAR SA, organizarea adunărilor generale ale acționarilor, distribuirea de dividende, relația cu ASF, BVB și Depozitarul Central, orice aspecte de guvernare corporativă, așa cum sunt ele reglementate de legislația pieței de capital aplicabilă emitenților ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe Bursa de Valori București.

Pe pagina web a societății, www.iar.ro, sunt postate toate informațiile ce pot interesa acționarii și potențialii investitori.

Informații specifice activității de acționariat se pot obține, de asemenea, de la oricare dintre persoanele de mai jos, care își desfășoară activitatea în acest compartiment, zilnic între orele 07:15 și 15:15 :

1. ing. Aurelia SUMEDREA - tel 0268-475269, extensie 1018
2. ec. Camelia CEAPRAZARU – tel 0268-475269, extensie 1026
3. ing. Teodor STANCU – tel 0268-475269, extensie 1023.

3.4.1. Piețele pe care se tranzacționează acțiunile emise de Societatea IAR S.A.

Acțiunile emise de Societatea IAR S.A. sunt tranzacționate pe Bursa de Valori București, Sectorul Titluri de capital – Categoria Standard acțiuni – simbol iarv.

Evoluția valorii de piață a acțiunilor Societății IAR S.A. în ultimii trei ani (2016-2018) este prezentată în graficul următor:

Din analiza făcută în baza informațiilor publice postate pe site-ul Bursei de Valori București reiese următoarea evoluție a tranzacționării acțiunilor Societății IAR S.A. pe parcursul anului 2018:

Număr total tranzacții	Număr total acțiuni tranzacționate	Valoare totală acțiuni tranzacționate (lei)	Variația prețului (%)
1.908	553.699	4.459.626,56	-14,13%

Se poate constata că valoarea de piață a acțiunilor Societății IAR S.A. rezultată în urma tranzacțiilor efectuate pe parcursul anului 2018 a cunoscut o evoluție negativă, cu toate că, așa cum reiese și din raportările periodice făcute publice, pe parcursul anului 2018 au fost înregistrate rezultate economico-financiare superioare celor corespunzătoare pentru aceleași perioade de referință din anul anterior..

De asemenea, analizând evoluția grafică de mai sus se remarcă modul în care prețul acțiunilor a fost influențat semnificativ de informarea în timp util a acționarilor și investitorilor cu privire la orice eveniment semnificativ care interesează societatea.

3.4.2. Valoarea dividendelor plătite de Societatea IAR S.A. în ultimii trei ani

Pentru anul 2015, suma repartizată pentru a fi împărțită sub formă de dividende acționarilor Societății IAR S.A. a fost de 6.556.626 lei, rezultând un dividend brut pe acțiune de 0,3473 lei. Totodată prin Hotărârea AGA nr. 3/26.04.2016, adunarea generală a acționarilor a aprobat prescrierea dividendelor neplătite pentru exercițiul financiar 2011 (mai vechi de 3 ani). Dividendele au fost plătite prin intermediul S.C. Depozitarul Central SA, acționarilor înregistrați în registrul acționarilor la data de 15.06.2016.

Pentru anul 2016, suma repartizată pentru a fi împărțită sub formă de dividende acționarilor Societății IAR S.A. a fost de 6.230.021 lei, rezultând un dividend brut pe acțiune de 0,33 lei. Totodată prin Hotărârea AGA nr. 4/27.04.2017, adunarea generală a acționarilor a aprobat prescrierea dividendelor neplătite pentru exercițiul financiar 2012 (mai vechi de 3 ani). Dividendele au fost plătite prin intermediul S.C. Depozitarul Central SA, acționarilor înregistrați în registrul acționarilor la data de 15.06.2017.

Pentru anul 2017, suma repartizată pentru a fi împărțită sub formă de dividende acționarilor Societății IAR S.A. a fost de 4.247.742 lei, rezultând o valoare a dividendului brut pe acțiune de 0,225 lei. Totodată prin Hotărârea AGA nr. 5/27.04.2018, adunarea generală a acționarilor a aprobat prescrierea dividendelor neplătite pentru exercițiul financiar 2013 (mai vechi de 3 ani). Dividendele au fost plătite prin intermediul S.C. Depozitarul Central SA, acționarilor înregistrați în registrul acționarilor la data de 15.06.2018.

Pentru anul 2018, pornind de la prevederile legale specifice în vigoare, Consiliul de Administrație și conducerea executivă a Societății IAR S.A. propun repartizarea sumei de 11.515.677 lei sub formă de dividende, rezultând o valoare a dividendului brut pe acțiune de 0,63 lei.

Data plății dividendelor va fi 05.07.2019, acestea urmând să fie plătite, prin intermediul Societății Depozitarul Central SA, acționarilor înregistrați în registrul acționarilor la data de 14.06.2019, dată de identificare a acționarilor asupra cărora se vor răsfrânge efectele hotărârii AGA de aprobare a situațiilor financiare. Cheltuielile ocazionate de distribuirea dividendelor vor fi suportate de către acționari.

În condițiile în care:

- din motive obiective (ce țin fie de neridicarea de către unii acționari a dividendelor ce li se cuvin, fie de valoarea totală foarte mică a dividendelor cuvenite unei părți din acționarii societății) o anumită parte din valoarea totală a dividendelor de distribuit nu a putut fi plătită,
- Societatea IAR S.A. și-a îndeplinit obligația legală de a face publice informațiile referitoare la distribuirea dividendelor fixate de adunarea generală a acționarilor societății odată cu aprobarea modului de repartizare a profitului anual înregistrat de societate, publicând atât în presă, cât și pe site-ul propriu, comunicatele de presă emise pe marginea acestui subiect și transmițând aceste comunicate la Autoritatea de Supraveghere Financiară și BVB,

Consiliul de Administrație și conducerea executivă a Societății IAR S.A. propun adunării generale a acționarilor să aprobe:

- **prescrierea dividendelor neplătite pentru exercițiul financiar 2014, pentru care este îndeplinită condiția de atingere a termenului de 3 ani de la data exigibilității dividendelor de distribuit, în baza art. 2517 din Codul Civil**
- **propunerea de înregistrare a acestora la capitolul „alte venituri” – cont 758, în baza prevederilor legale.**

Data prescrierii acestor sume va fi 30.06.2019.

3.4.3. Activități de achiziționare a propriilor acțiuni

Așa cum s-a adus la cunoștința investitorilor prin Raportul de informare datat 15.02.2018, în data de 14.02.2018, Consiliul de Administrație, analizând cererea SIF III Transilvania privind retragerea sa din Societatea IAR SA în baza dreptului conferit de art. 134 din Legea societăților 31/1990 republicată, a parcurs procedura de achiziționare a propriilor acțiuni, conform dispozițiilor legale din domeniul emitenților de instrumente financiare și al operațiunilor de pe piața de capital.

Cererea respectivă a fost formulată de SIF III Transilvania ca urmare a emiterii Hotărârii AGEA nr. 09/28.11.2017 prin care s-a aprobat schimbarea vechiului obiect principal de activitate al societății cod CAEN 3316 - Repararea și întreținerea aeronavelor și navelor spațiale, cu noul obiect principal de activitate al societății, cod CAEN 3030 - Fabricarea de aeronave și nave spațiale.

Schimbarea mai sus precizată a fost determinată de creșterea semnificativă a ponderii activității de fabricație aeronave în totalul vânzărilor societății, în detrimentul celei de reparare și întreținere aeronave, care a devenit astfel activitate secundară.

În urma acestui proces, societatea a dobândit pachetul de 600.000 acțiuni deținut de SIF III Transilvania (3,178 % din numărul total de acțiuni ale societății), răscumpărarea acțiunilor făcându-se din profitul înregistrat la finele anului 2017, la prețul de 11,18 lei/acțiune.

Așa cum rezultă din Hotărârea AGOA nr 08/07.06.2018, nu a fost luată nicio decizie cu privire la vânzarea pachetului de acțiuni răscumpărat de societate de la SIF III Transilvania, această decizie fiind amânată.

3.4.4. Filiale ale Societății IAR S.A. – nu este cazul.

3.4.5. Emiterea de acțiuni sau alte titluri de creanță – nu este cazul.

3.5. Conducerea operativă a Societății IAR S.A.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1991 republicate, cu modificările și completările ulterioare, conducerea organizarea, reprezentarea și gestionarea activității Societății IAR S.A. este asigurată de către domnul **ing. Neculai BANEA - DIRECTOR GENERAL**, acesta reprezentând societatea comercială în raporturile cu terții și purtând răspunderea pentru modul în care îndeplinește actele de conducere a societății, conform contractului de mandat numărul E425/30.03.2009 valabil până la data de 30.06.2019.

Domnul Neculai BANEA deține 0,00042375% din capitalul social (cotă deținută prin atribuirea de acțiuni în cadrul procesului de privatizare în masă și ca urmare a achiziționării de acțiuni de pe piața de capital).

Pe parcursul anului 2018, conducerea executivă a Societății IAR S.A. a fost asigurată astfel:

- **Director Executiv Comercial și Economic: ec. Ion DUMITRESCU**

- **Director Executiv Dezvoltare-Producție: ing. Ioan Alexandru CHIRIȚĂ.**

Aceștia au statut de salariați ai societății (în baza contractelor individuale de muncă semnate cu societatea). Nici unul dintre cei mai înainte nominalizați nu are vreun acord, înțelegere sau legătură cu alte persoane, în baza cărora să fi fost numit în conducerea Societății IAR S.A și nu a fost implicat în litigii sau proceduri administrative în ultimii 5 ani.

Directorii executivi dețineau la data de 31.12.2018 următoarele cote din capitalul social al IAR S.A.:

- domnul Ion DUMITRESCU: 0,00125537% din capitalul social (cotă deținută prin atribuirea de acțiuni în cadrul procesului de privatizare în masă și ca urmare a achiziționării de acțiuni de pe piața de capital)
- domnul Ioan Alexandru CHIRIȚĂ: nu deține acțiuni ale Societății IAR SA.

3.6. Litigii sau proceduri administrative referitoare la activitatea persoanelor din conducerea societății în cadrul Societății IAR S.A. – nu este cazul

4. SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ; ELEMENTE DE GESTIUNE FINANCIAR-CONTABILĂ

4.1. SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ 2018, COMPARATIV CU ULTIMII 3 ANI

Situația economico-financiară actuală, comparativ cu ultimii trei ani, se prezintă astfel:

a) elemente de bilanț

lei

ELEMENTE DE BILANT	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
I.Active imobilizate	64.300.563	63.452.322	63.588.814	66.603.308
Stocuri	36.624.387	48.459.209	115.650.817	164.987.911
Creante	18.109.861	35.270.452	93.019.623	91.808.774
Casa și conturi la bănci	80.163.837	82.101.001	63.574.862	2.197.721
Investiții financiare pe termen scurt		-		
II.Active circulante	134.898.085	165.830.662	272.245.302	258.994.406
III.Cheltuieli înreg. în avans				11.298
TOTAL ACTIV	199.198.648	229.282.984	335.834.116	325.609.012
Capital social	47.197.132	47.197.132	47.197.132	47.197.132
Rezerve din reevaluare	26.044.409	26.044.409	26.044.409	27.246.254
Rezerve	16.718.205	23.389.191	31.040.545	52.688.068
Profit	11.961.550	12.213.227	24.191.976	31.184.158
Rezultat reportat	3.951.194	3.951.194	3.951.194	3.951.194
Repartizare profit		1.266.063	2.934.211	4.637.500
I Capitaluri proprii	105.872.490	111.529.090	129.491.045	150.921.306
II Provizioane pt.riscuri și cheltuieli	58.187.433	78.639.188	85.127.600	75.987.746
Imprumuturi și datorii asimilate				
Furnizori	3.661.501	12.565.273	14.150.533	25.848.112
Clienți creditori	5.683.198	9.250.766	93.994.288	63.978.111
Alte datorii	25.789.577	17.297.125	13.070.650	8.873.737
III Datorii total	35.134.276	39.113.164	121.215.471	98.699.960
IV Conturi de regularizare	4.449	1.542	0	0
TOTAL PASIV	199.198.648	229.282.984	335.834.116	325.609.012

Ponderele activelor imobilizate în total activ a fost de 32,28 % în anul 2015, de 27,67% în anul 2016, de 18,90% în anul 2017 și de 20,45 în anul 2018.

b) contul de profit și pierdere

	lei			
CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Venituri din vanzarea marfurilor	259.463	12.977.485	24.989.304	75.757.859
Productia vanduta	130.632.741	139.118.880	167.735.650	183.516.349
Cifra de afaceri	130.892.204	152.096.365	192.724.954	259.274.208
Venituri din productia stocata – S.C.			10.285.478	41.893.827
Venituri din productia stocata – S.D.	9.613.230	2.218.242	0	0
Alte venituri din exploatare	338.781	9.861.320	335.619	134.441
VENITURI DIN EXPLOATARE –TOTAL	121.617.755	159.739.443	203.346.051	301.302.476
Cheltuieli privind marfurile, reduceri com primite	235.138	10.667.879	21.975.914	63.706.581
Cheltuieli cu mat.prime si mat.consumabile	65.569.774	85.297.152	102.902.438	144.557.196
Cheltuieli cu energia si apa	1.459.007	1.609.629	1.558.516	1.629.160
Alte chelt. materiale	375.551	411.798	767.457	927.016
Cheltuieli privind prestatii externe	5.265.285	5.518.861	8.391.942	12.098.149
Cheltuieli cu impozite , taxe si varsam. asimilate	373.587	360.806	236.386	397.048
Cheltuieli cu salariile, participare profit, tichete	14.084.658	16.490.087	19.450.005	30.001.442
Cheltuieli,cu asigurari si protectie sociala	3.195.267	3.816.717	4.705.495	1.182.381
Cheltuieli cu personalul	17.279.925	20.306.804	24.155.500	31.183.823
Cheltuieli cu despagubiri, mediu si active cedate si alte cheltuieli de exploatare	20.195.281	318.442	390.067	5.480.336
Cheltuieli cu provizioane diminuate cu venituri din provizioane	5.124.250	15.574.752	8.198.688	1.300.389
Cheltuieli cu amortizarea , constituire si ajustari provizioane	1.328.454	3.915.663	4.416.362	4.481.332
Cheltuieli din reevaluare imobilizari corporale	513.141	0	0	0
Ajustări privind activele circulante	0	0	0	0
CHELTUIELI DE EXPLOATARE -TOTAL	117.720.679	143.986.087	172.993.270	265.761.030
REZULTAT DIN EXPLOATARE - PROFIT	3.897.076	15.753.356	30.352.781	35.541.446
VENITURI TOTALE	136.053.144	163.482.756	206.592.170	304.717.092
CHELTUIELI TOTALE	118.618.020	145.187.056	176.335.159	267.646.471
REZULTATUL BRUT - PROFIT	17.435.124	18.295.700	30.257.011	37.070.621

Ponderea cheltuielilor de exploatare în total cheltuieli: în anul 2015, este de 99,24 %, în anul 2016, este de 99,17 %, în anul 2017 este de 98,10%, iar în anul 2018 este de 99,29%.

Ponderea veniturilor din exploatare în total venituri: în anul 2015 este de 89,39 %, în anul 2016, este de 97,71 %, în anul 2017 este de 98,42%, iar în anul 2018 este de 98,87%.

Activitatea de producție a societății are la bază doar contracte ferme și contracte cadru multianuale, cu desfacerea asigurată. Valorile indicatorilor „cifra de afaceri” și „venituri din producția stocată” sunt determinate de graficele de livrări și de modalitatea de transport a produselor convenită cu beneficiarii.

În anul 2018, **gradul de încărcare a capacităților de producție** a fost, în medie, de 112 %.

c) fluxuri de numerar - disponibilul bănesc al societății la 31.12.2018 a fost de 2.197.721 lei.

4.2. ELEMENTE DE GESTIUNE FINANCIAR-CONTABILĂ

În anul 2018 activitatea economico-financiară a IAR S.A. a fost coordonată de către directorul executiv comercial și economic al societății.

În cadrul direcției economice își desfășoară activitatea personal de specialitate, cu studii medii și superioare.

Întreaga activitate financiar-contabilă a avut în vedere respectarea următoarelor principii:

- principiul prudenței;
- principiul permanenței metodelor;

- principiul continuității activității;
- principiul independenței exercițiului;
- principiul intangibilității bilanțului de deschidere a exercițiului;
- principiul necompensării;
- principiul prevalenței economicului asupra juridicului.

Principiile contabile generale care stau la baza înregistrării în contabilitate a operațiilor, tranzacțiilor, a evaluării elementelor prezentate în situațiile financiare anuale precum și la întocmirea situațiilor financiare sunt următoarele:

Principiul prudenței conform căruia, activele și veniturile nu trebuie să fie supraevaluate, iar datoriile și cheltuielile, subevaluate. În situația individuală a rezultatului global poate fi inclus numai profitul realizat la data situațiilor financiare.

În situațiile financiare sunt evidențiate toate datoriile apărute în cursul exercițiului financiar curent sau al unui exercițiu precedent, chiar dacă acestea devin evidente numai între data bilanțului și data întocmirii acestuia.

În situațiile financiare sunt evidențiate toate datoriile previzibile și pierderile potențiale apărute în cursul exercițiului financiar curent sau al unui exercițiu financiar precedent, chiar dacă acestea devin evidente numai între data bilanțului și data întocmirii acestuia.

În acest scop sunt avute în vedere și eventualele provizioane, precum și datoriile rezultate din clauze contractuale. Acestea se evidențiază în bilanț sau în notele explicative în funcție de natura datoriei.

Se ține cont de toate deprecierile, indiferent dacă rezultatul perioadei este pierdere sau profit. Înregistrarea ajustărilor pentru depreciere sau pierdere de valoare se efectuează pe seama conturilor de cheltuieli, indiferent de impactul acestora asupra situației rezultatului global.

Principiul permanenței metodelor: Metodele de evaluare și politicile contabile, se aplica în mod consecvent de la un exercițiu financiar la altul.

Principiul continuității activității: Societatea își continuă în mod normal funcționarea, fără a intra în stare de lichidare sau reducere semnificativă a activității.

Principiul independenței exercițiului: Se evidențiază veniturile și cheltuielile aferente exercițiului financiar, indiferent de data încasării veniturilor sau data plății cheltuielilor.

Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de datorii potrivit căruia, componentele elementelor de active și de datorii trebuie evaluate separat.

Principiul necompensării: Activele și datoriile, respectiv veniturile și cheltuielile nu se compensează, cu excepția cazurilor în care compensarea este cerută sau permisă de un standard sau de o interpretare.

Principiul prevalenței economicului asupra juridicului potrivit căruia la prezentarea valorilor din cadrul elementelor din bilanț și contul de profit și pierdere se ține seama de fondul economic al tranzacției sau al operațiunii raportate, și nu numai de forma juridică a acestora.

Contabilitatea IAR S.A., ca instrument principal de cunoaștere, gestiune și control al patrimoniului, asigură înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea și păstrarea informațiilor referitoare la situația patrimoniului, a rezultatelor obținute, atât pentru uz intern, cât și pentru relațiile cu clienții, cu băncile și organele fiscale, etc.

IAR SA conduce contabilitatea în partidă dublă, cu respectarea Normelor Ministerului Finanțelor Publice, întocmind rapoarte lunare, iar la semestru și la finele anului prezentând bilanț contabil.

Înregistrările în contabilitate se fac cronologic și sistematic, potrivit planului de conturi și normelor în vigoare, orice operație patrimonială fiind consemnată într-un document justificativ.

Înregistrarea în contabilitate a bunurilor mobile și imobile s-a efectuat la valoarea de achiziție, sau de producție, după caz.

Contabilitatea mijloacelor fixe se ține pe categorii, pe fiecare obiect în parte și pe locuri de muncă.

Contabilitatea valorilor materiale se ține pe gestiuni, iar în cadrul acestora, pe feluri de materiale, scule, dispozitive, verificatoare, etc.

Gestiunile sunt organizate atât la nivel central, cât și la nivelul secțiilor de producție, întocmindu-se

lunar bilanța de verificare, care se confruntă cu evidența sintetică a societății.

În plus, organizarea departamentului financiar-contabil este astfel instituită pentru a obține un proces de raportare financiară de înaltă calitate. Rolurile și responsabilitățile sunt definite în mod specific și este aplicat un proces de control, pentru a se asigura corectitudinea și exactitatea procesului de raportare financiară.

În ceea ce privește **producția neterminată**, aceasta este organizată pe comenzi de producție, plan tehnic și regie, iar în cadrul acestora, pe beneficiari.

Contabilitatea furnizorilor, clienților, a celorlalte creanțe și obligații, este ținută pe categorii și, în cadrul acestora, pe fiecare persoană fizică sau juridică în parte.

Contabilitatea veniturilor și a cheltuielilor se ține pe feluri de venituri și cheltuieli, în funcție de natura lor.

Lunar, pentru verificarea înregistrării corecte în contabilitate a operațiunilor patrimoniale, se întocmește bilanța sintetică de verificare, care, la rândul ei, are la bază balanțele analitice pe conturi.

Inventarierea patrimoniului s-a efectuat în conformitate cu reglementările legale în vigoare: Legea 82/91 republicată, OMFP 2861/2009 – privind norme pentru organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii și în baza Deciziei nr. 18/15.10.2018. Inventarierea a avut ca scop principal stabilirea situației reale a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale societății, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane juridice sau fizice, în vederea întocmirii situațiilor financiare anuale care trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței IAR SA pentru exercițiul financiar 2018.

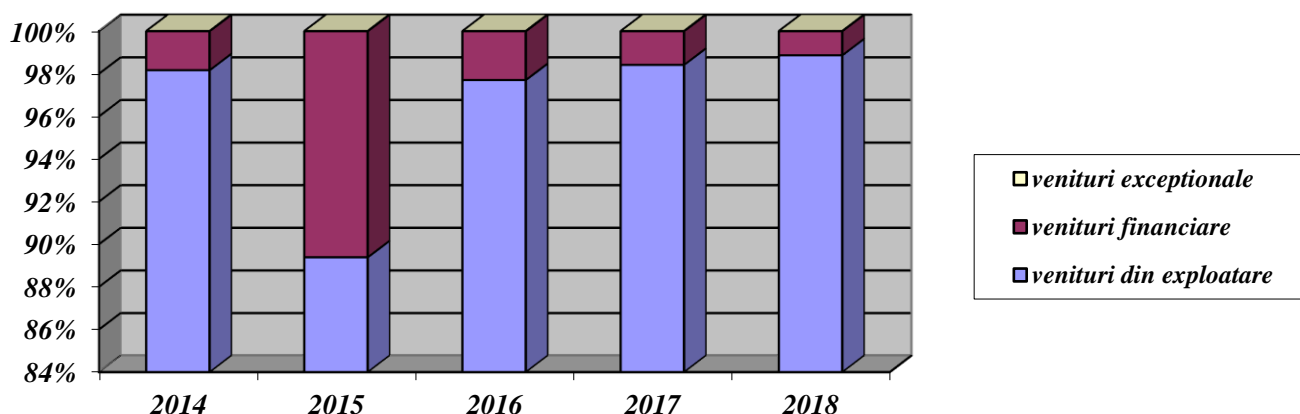
Bilanțul contabil al IAR SA pentru perioada 01.01.2018-31.12.2018 a fost întocmit pe baza bilanței de verificare contabilă în care au fost înregistrate toate operațiunile economico-financiare având la bază documente legal întocmite, cu respectarea principiilor și prevederilor Legii contabilității nr 82/1991, a politicilor contabile aprobate ale societății și în conformitate cu Reglementările contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunității Economice Europene, OMF 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile societăților comerciale ale caror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, cu modificările și completările ulterioare.

EVOLUȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI ÎN ULTIMII 5 ANI

Evoluția ponderii elementelor componente ale veniturilor totale în ultimii 5 ani se prezintă astfel:

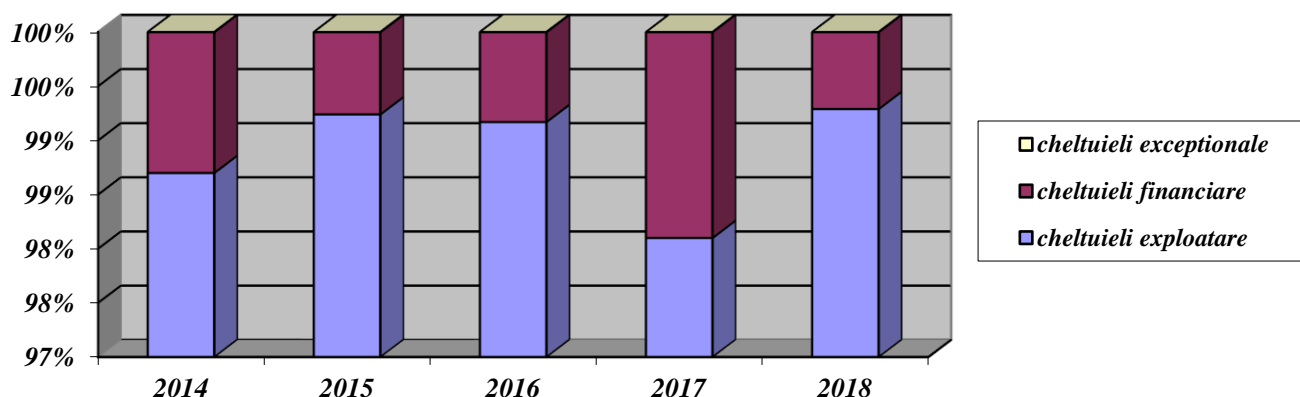
	2014	2015	2016	2017	2018
Venituri din exploatare	98,17	89,39	97,71	98,42	98,87
Venituri financiare	1,83	10,61	2,29	1,58	1,13
Venituri excepționale	0	0	0	0	0

Ponderea principală, respectiv 98,87% din totalul veniturilor realizate de societate în anul 2018, o reprezintă veniturile obținute din activitatea de exploatare.

Evoluția ponderii elementelor componente ale cheltuielilor totale în ultimii 5 ani se prezintă astfel:

	%				
	2014	2015	2016	2017	2018
Cheltuieli exploatare	98,70	99,24	99,17	98,10	99,29
Cheltuieli financiare	1,30	0,76	0,83	1,90	0,71
Cheltuieli excepționale	0	0	0	0	0

Ponderea principală, respectiv 99,29% din totalul cheltuielilor realizate de societate în anul 2018, o reprezintă cheltuielile efectuate pentru activitatea de exploatare.

PATRIMONIUL SOCIETĂȚII IAR SA SE PREZINTĂ ASTFEL:

✓ IMOBILIZARI

Valoarea activelor imobilizate la 31.12.2018 este de 66.603 mii lei și reprezintă valoarea imobilizărilor necorporale, imobilizărilor corporale afectate cu valoarea amortizării, precum și imobilizările financiare.

Mentionăm că imobilizările corporale au fost evaluate în vederea impozitării conform Raportului de evaluare nr. BIF_10951_20190214_125179542, întocmit de Romcontrol SA, București, Agenția Brașov.

Alte titluri imobilizate sunt în valoare de 5.430 mii lei la data de 31.12.2018 și reprezintă:

- titluri de participare la SC Airbus Helicopters România SA: 5.390 mii lei, reprezentând 48,99997% din capitalul social al acestei companii;
- titluri de participare SC Aerodrom "Iosif Șilimon" SA: 39 mii lei, reprezentând 39 % din capitalul social al acestei companii.
SC Aerodromul "Iosif SILIMON" SA nu a avut activitate încă din anul 2014 și este în curs de lichidare conform hotărârii acționarilor.
- parti sociale la Asociația Sportivă "Aripile" Brașov: 200 lei, reprezentând 25% din această asociație.
- parti sociale la Asociația Națională Aerospațială pentru Controlul Nedistructiv, RO-NANDTB, București: 1.000 lei, reprezentând 16,67 %.

✓ STOCURI

În categoria stocurilor se cuprind:

- materiile prime, care participă direct la fabricarea produselor și se regăsesc în produsul finit integral sau parțial, fie în starea lor inițială, fie transformată;
- materialele consumabile (materiale auxiliare, combustibili, materiale pentru ambalat, piese de schimb și alte materiale consumabile), care participă sau ajută la procesul de fabricație sau de exploatare fără a se regăsi, de regulă, în produsul finit;
- materialele de natura obiectelor de inventar;
- produsele, și anume:
  - semifabricatele;
  - produsele finite;

- rebuturile, materialele recuperabile și deșeurile;
- mărfurile;
- ambalajele, care includ ambalajele re folosibile, achiziționate sau fabricate, destinate produselor vândute și care în mod temporar pot fi păstrate de terți, cu obligația restituirii în condițiile prevăzute în contracte;
- producția în curs de execuție;
- bunurile aflate în custodie, pentru prelucrare sau în consignație la terți.

Sunt reflectate distinct acele stocuri cumpărate, pentru care s-au transferat riscurile și beneficiile aferente, dar care sunt în curs de aprovizionare.

Contabilitatea stocurilor este ținută cantitativ și valoric, prin folosirea inventarului permanent.

În aceste condiții, în contabilitate se înregistrează toate operațiunile de intrare și ieșire, ceea ce permite stabilirea și cunoașterea în orice moment a stocurilor, atât cantitativ, cât și valoric.

Valoarea stocurilor la 31.12.2018 este de 164.988 mii lei, în creștere cu 142,66% față de anul precedent, cauzele fiind următoarele:

- creșterea valorii materiilor prime și materialelor cu 21,04%

Creșterea valorii stocului de materii prime și materiale consumabile de la valoarea de 49.084.663 lei înregistrată la sfârșitul anului 2017, la valoarea de 59.415.726 lei, se datorează, în special, asigurării materialelor necesare executării contractului subsecvent nr 1 din 29.12.2016, la Acordul Cadru de furnizare nr 37/2/042-C din 28.12.2016 “Revitalizare și modernizare elicoptere IAR 330 L”, precum și a celorlalte contracte comerciale încheiate de societate.

- creșterea producției în curs de execuție cu 263,5%

Producția în curs de execuție a crescut de la valoarea de 16.825.449 lei, înregistrată la sfârșitul anului 2017, la valoarea de 61.161.209 lei, ca urmare a efectuării lucrărilor de reparație capitală elicoptere după acele grafice de execuție ce asigură respectarea termenelor de livrare prevăzute în contractele comerciale ce au livrări în anul 2019.

În componenta soldului producției în curs de execuție se includ: valoarea elicopterelor IAR 330 PUMA Cercetare&Salvare ce urmează să fie livrate în trimestrul I 2019, precum și ILS 2 ONU și alte piese schimb ce vor fi livrate în aceeași perioadă.

✓ CREANȚE

La 31.12.2018 situația creanțelor se prezintă astfel:

	lei
Total creanțe	91.808.774
- creanțe comerciale	89.219.680
- creanțe imobilizate	0
- avansuri plătite	1.064.961
- alte creanțe, din care:	1.524.133
• alte taxe-accize	290.833
• Debitori diverși	118.578
• Dobanzi de primit	96.460
• TVA de recuperat	538.085
• Impozit pe profit	366.588
• TVA neexigibil	2.658
• Contribuție concedii și indemnizații	110.931

În totalul creanțelor, ponderea cea mai mare o dețin creanțele comerciale, în sumă de 89.220 mii lei, respectiv 97,17 %.

În totalul creanțelor, de 91.808.774 lei, ponderea principală o reprezintă creanțele comerciale, în valoare de 89.219.680 lei, a căror structură este:

- suma de 48.630.423 lei, care reprezintă scrisori de garanție, de avans și de buna execuție, aferente contractelor comerciale derulate de IAR SA și garantate cu cash /depozit colateral, astfel:

1. UM 02550 BUCURESTI, Contract Subsecvent NR.1/ 2016 ,SGB 20%, AVANS, referința G064745/836, în valoare de 13.712.490 lei.
  2. UM 02550 BUCURESTI, Contract Subsecvent NR.1/ 2016, SGB 30%, AVANS, referința G064745/836, în valoare de 9.159.571 lei.
  3. UM 02550 BUCURESTI, Contract Subsecvent NR.1/ 2016, SGB, referința G064057/836, în valoare de 1.957.173 lei.
  4. SGB OFICIUL DE COMPENSARE, referința G066042/836, în valoare de 6.262.955 lei.
  5. Contragaranție bancară, referința G061408/844, în valoare de 13.624.628 AED, emisă în favoarea TAWAZUN ECONOMIC COUNCIL EAU 15.112.670 lei.
- suma de 40.776.439 lei, reprezintă sumele de încasat de la clienți din care suma de 36.017.254 lei este aferenta facturii cu nr. C11F180713/ 21.12.2018, emisă în favoarea UM 02550 BUCURESTI, pentru Contractul nr A3/8558 din 29.12.2016, Contract Subsecvent nr. 1/ 29.12.2016, Acord Cadru de Furnizare nr. 37/2/042-C 28.12.2016 pentru livrarea aparatului înmatriculat cu seria nr: 14, sumă încasabilă în luna ianuarie 2019.

✓ CASA ȘI CONTURI LA BĂNCI

Referitor la disponibilitățile bănești ale societății la 31.12.2018 se precizează faptul că IAR SA și BCR au încheiat Contractul de Credit nr.321 în data de 23.12.2016, contract prin care Creditorul pune la dispoziția Împrumutatului o facilitate de credit multi-produs de tip “revolving”, având o valoare inițială de 100.000 mii lei, care a fost majorată prin AA nr. 2 din data de 23.05.2018 și aprobată prin decizia CA nr. 14CA din data de 27.04.2018, până la 175.000 mii lei, sumă ce poate fi utilizată astfel:

- Produs de Credit A- în limita a maximum 50.000 mii lei sub forma de overdraft, pentru finanțarea activității curente
- Produs de Credit B- în limita a maximum 175.000 mii lei, sub forma unei facilități de emitere de instrumente de garanție.

Aceste operațiuni s-au înregistrat în conformitate cu Ordinul 2844 din 12 dec 2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile, conform cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, iar soldul creditor al contului 512, respectiv suma de 7.152.850,22 lei, înregistrat în Balanța de Verificare la 31.12.2018, reprezintă overdraft-ul descoperit de cont, pus la dispoziția societății de către BCR București.

Disponibilitățile în valută sunt în valoare de 7.817.782 lei, sumă necesară pentru plata furnizorilor externi cu scadență în ianuarie 2019.

✓ DATORII

Datoriile societății se evidențiază în contabilitate pe seama conturilor de terți. Contabilitatea furnizorilor și a celorlalte datorii se țin pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică.

		lei
Total datorii, inclusiv “venit in avans”:		98.699.960
• datorii financiare		0
• datorii comerciale		25.848.112
• clienți creditori		63.978.111
• venituri înregistrate în avans		0
• alte datorii față de: personal, buget, asigurări sociale, fond somaj		3.249.991
• TVA de plată,		0
• Alți creditori, din care la AJOFM : 5.566.001 lei		5.574.644
• alte datorii - dividende		49.102

Structura datoriilor societății este următoarea:

- **clienți creditori**, în valoare de 63.978 mii lei, respectiv 64 % din total datorii; suma reprezintă avansul nedecontat la data de 31.12.2018, aferent Contractului Subsecvent nr. 1/ 29.12.2016, la Acordul Cadru de Furnizare nr. 37/2/042-C 28.12.2016 “Revitalizare și modernizare elicoptere IAR - 330L” încheiat de IAR SA, în calitate de FURNIZOR, cu UM 02550 BUCUREȘTI, în calitate de achizitor.

Justificarea avansului încasat/acordat se face, conform art. 7.4 din Contract, ”prin livrări de produse și prestări de servicii recepționate de Beneficiar, proporțional cu valoare fiecărei livrări”.

- **datorii comerciale**, în valoare de 25.848 mii lei, respectiv 26,18 % din total datorii;

Datoriile comerciale sunt datorii curente, conforme cu termenele stipulate în contractele comerciale, iar valorile semnificative sunt:

- AIRBUS HELICOPTERS ROMÂNIA SA	9.108 mii lei
- ELBIT SYSTEMS ISRAEL	4.748 mii lei
- UM 02550 București	2.778 mii lei
- AEROFINA SA București	626 mii lei
- AEROSTAR SA Bacau	452 mii lei
- NORTROPH SUA	971 mii lei

- **“alți creditori”**, în sumă de 5.575 mii lei, respective 5,64% din total datorii.

Menționăm că ponderea principală o reprezintă creditori - AJOFM , cu suma de 5.575 mii lei ce reprezintă restul de plată din valoarea totală a plăților compensatorii comunicate de AJOFM Brașov, conform Deciziei nr. 6/13.12.2010.

În ceea ce privește suma datorată către Agențiile Județene de Ocupare a Forței de Muncă Teritoriale, funcție de domiciliul pe care l-au avut salariații disponibilizați de societate, aceasta reprezintă plăți compensatorii acordate din bugetul asiguraților de șomaj, salariaților IAR SA ale caror contracte individuale de muncă au încetat prin concedieri colective în baza programelor de restructurare în perioada 2009-2010, ca urmare a privatizării și a reorganizării unităților din industria de apărare, în conformitate cu art 12 din OUG 95/ 2002, industrie din care face parte și IAR SA (potrivit HG 0813/2002).

Ținem să precizăm faptul că, potrivit art 12, ind 8 din OUG 95/2002 – “sumele acordate din bugetul asigurărilor de șomaj cu titlu de plăți compensatorii, vor fi recuperate de la agenții economici din industria de apărare, în limita unei cote de 20% din sumele încasate din închirieri, vânzări de active și vânzări de participații la capitalul social al societăților comerciale.”

Față de aspectele arătate mai sus, reiese în mod evident faptul că sumele datorate cu titlu de plăți compensatorii nu au un termen scadent precizat în mod expres, aceste obligații de plată devenind scadente la data și în măsura în care IAR SA a realizat venituri din activitățile mai sus menționate.

Precizăm faptul că aceste sume nu sunt purtătoare de dobânzi, penalități sau alte accesorii.

- La poziția **“alte datorii”**, suma de 49 mii lei, reprezintă dividende cuvenite acționarilor, neachitate sau achitate și returnate ca urmare a imposibilității plății acestora din culpa lor, respectiv modificarea adresei sau comunicarea unor adrese incomplete.

Datoriile societății la finele anului 2018 sunt în valoare de 98.700 mii lei, din care datoriile pe termen scurt, în valoare de 93.128 mii lei, sunt datorii de natură curentă, a caror exigibilitate este în concordanță cu termenele contractuale și cele legale stipulate în Codul Fiscal.

Menționăm că 99,89% din totalul datoriilor care trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an, a căror valoare este de 5.572 mii lei, reprezintă obligația față de AJOFM mai sus menționată.

Menționăm că IAR SA a achitat la termen și în totalitate obligațiile față de Bugetul de Stat și față de Bugetul Asiguraților Sociale de Stat, precum și cele locale.

Precizăm faptul că IAR SA nu înregistrează plăți restante la 31.12.2018.

✓ **PROVIZIOANE**

Provizioanele sunt destinate să acopere datoriile a căror natură este clar definită și care, la data bilanțului, este probabil să existe, sau este cert că vor exista, dar care sunt incerte în ceea ce privește valoarea sau data la care vor apărea.

Contabilitatea provizioanelor se ține pe tipuri, în funcție de natura, scopul sau obiectul pentru care au fost constituite.

În anul 2018 au fost constituite și majorate provizioane conform prevederilor articolului 26 din Legea 227/2015 și Ordinului 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.

Valoarea provizioanelor constituite/majorate în anul 2018 este de 28.024 mii lei, ele prezentându-se în următoarea structură:

- provizion pentru participare salariați la profit, în valoare de 1.918 mii lei;
- provizion pentru depreciere stocuri materii prime, materiale, obiecte de inventar, mărfuri existente în stoc în valoare de 10.440 mii lei;
- provizion pentru prime de pensionare, în valoare de 1.046 mii lei;
- provizion pentru acoperire riscuri, garanții buna executie la contractele încheiate în anul 2018, în valoare de 14.620 mii lei.

De asemenea, au fost anulate sau diminuate, prin reluare la venituri, provizioane în sumă de 26.724 mii lei astfel:

- provizion pentru garanții de bună execuție acordate clienților interni, în valoare de 24.855 mii lei;
- provizion pentru participarea salariaților la profit, în valoare de 1.526 mii lei.
- provizion pentru prima de pensionare, în valoare de 343 mii lei;

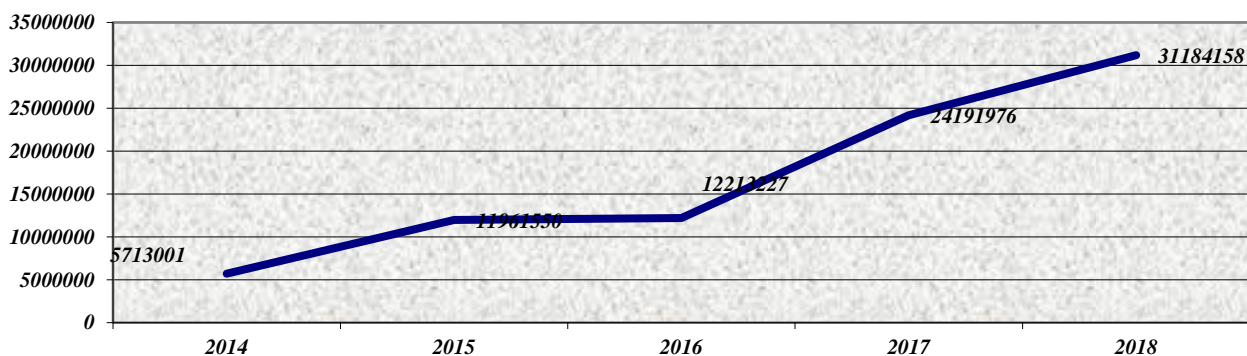
Astfel, ajustările privind provizioanele reprezintă în anul 2018 suma de 1.300 mii lei.

✓ CAPITALURI

Capitalul propriu al societății la 31.12.2018 este de 150.921 mii lei și prezintă o creștere cu 16,54 % față de 2017.

Evoluția rezultatelor economico-financiare ale societății în perioada 2014-2018 se prezintă astfel:

	2014	2015	2016	2017	2018
Profit net (lei)	5.713.001	11.961.550	12.213.227	24.191.976	31.184.158
Pierdere (lei)	-	-	-	-	-

— REZULTATUL EXERCITIULUI FINANCIAR

La sfârșitul anului 2018, conform Ordinului nr. 2844/2016, Legii 31/1990 și Legii 227/2015 cu modificările și completările ulterioare, s-a constituit din profit rezerva legală deductibilă în valoare de 1.853.531 lei.

ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI

A. Indicatorul lichidității curente:

$$\frac{\text{Active curente}}{\text{Datorii curente}} = \frac{258.994.406}{93.128.006} = 2,78\%$$

B. Indicatorul lichidității imediate:

$$\frac{\text{Active curente-stocuri}}{\text{Datorii curente}} = \frac{94.006.495}{93.128.006} = 1,01\%$$

C. Indicatori de eficiență:

1. Rata rentabilității financiare

$$\frac{\text{Profit net}}{\text{Capital propriu}} \times 100 = \frac{31.184.158}{150.921.306} = 20,66\%$$

2. Rata rentabilității capitalului avansat

$$\frac{\text{Rezultatul curent}}{\text{Active fixe+ circulante}} = \frac{37.070.621}{325.597.714} = 11,38\%$$

3. Rata profitului

$$\frac{\text{Profit brut}}{\text{Cifra de afaceri}} = \frac{37.070.621}{259.274.208} = 14,29\%$$

4. Viteza de rotație a debitelor-clienți

$$\frac{\text{Sold mediu clienți} \times 365}{\text{Cifra de afaceri}} = \frac{21.793.219 \times 365}{259.274.208} = 30,67 \text{ zile}$$

5. Viteza de rotație a activelor imobilizate

$$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Active imobilizate}} = \frac{259.274.208}{66.603.308} = 3,89 \text{ ori}$$

6. Viteza de rotație a activelor totale

$$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Total active}} = \frac{259.274.208}{325.609.012} = 0,79 \text{ ori}$$

7. Valoarea totală a investițiilor în anul 2018 a fost de 5.575,72 mii lei.

Situația financiar-contabilă este conformă cu documentele atașate prezentului raport anual: situațiile financiare la 31.12.2018 și raportul auditorului financiar pentru exercițiul financiar 2018.

5. ANEXE: lista societăților la care Societatea IAR S.A. deține participații.

PREȘEDINTE C.A.

Magdalena NICULESCU

DIRECTOR GENERAL

Neculai BANEA

Lista societăților la care Societatea IAR S.A. deține participațiuni

1. Societatea IAR S.A. deține acțiuni la **Societatea AIRBUS HELICOPTERS ROMÂNIA S.A.** după cum urmează:

Denumirea societății	Număr de înmatriculare la O.R.C.	Obiect de activitate	% din capitalul social deținut de IAR S.A. la această societate	Valoarea totală a acțiunilor deținute de IAR SA la această societate (RON)	Partenerul din societatea mixtă
AIRBUS HELICOPTERS ROMÂNIA S.A.	J08/53/ 23.01.2002	Construcții și reparații aeronave	48,99997	5.389.997	AIRBUS HELICOPTERS S.A.S.

Valoarea participației este înregistrată în contabilitate la valoarea nominală a acțiunii de 0,10 lei. AIRBUS HELICOPTERS ROMÂNIA SA este societate închisă, acțiunile sale nefiind tranzacționate pe piața de capital.

Aceasta are sediul social la adresa: str Hermann OBERTH 40 1A, Ghimbav, jud Brașov 507075, tel 0268303000.

2. Societatea IAR S.A. deține părți sociale la **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ARIPILE BRAȘOV** astfel:

Denumirea	CUI	Obiect de activitate	% din patrimoniul social deținut de IAR S.A. la această asociație	Valoarea totală a participației deținute de IAR SA la această asociație (RON)	Parteneri
ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ARIPILE BRAȘOV	CUI 17504991	Activități sportive – aeromodelism și fotbal	25	200 lei	- Airbus Helicopters SA - CONSTRUCȚII AERONAUTICE SA - SLI ICA

3. Societatea IAR S.A. deține părți sociale la **ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ AEROSPATIALĂ PENTRU CONTROLUL NEDISTRUCTIV**, persoana juridică non-profit, neguvernamentală și independentă, având ca scop principal promovarea și protecția activității de control nedistructiv în industria aerospațială română.

Participația este în valoare totală de 1.000 lei, reprezentând 16,67 % din capitalul social al asociației.

4. Societatea IAR S.A. deține acțiuni la **SC AERODROM “IOSIF ȘILIMON” SA** după cum urmează:
- titluri de participare SC Aerodrom “Iosif Șilimon” SA: 39 mii lei, reprezentând 39 % din capitalul social al acestei companii.

SC Aerodromul “Iosif SILIMON” SA nu a avut activitate începând cu anul 2014 și este în curs de lichidare conform hotărârii acționarilor.

DECLARAȚIE

Subsemnata Magdalena NICULESCU – Președintele Consiliului de Administrație al Societății IAR S.A., declar pe propria răspundere, sub sancțiunea prevăzută de art. 326 Cod Penal, cu privire la falsul în declarații, că, în baza informațiilor pe care le dețin, îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare și confirm că, după cunoștința mea:

- **situația financiar-contabilă anuală 2018 a fost întocmită în conformitate OMF 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS).**
- **situația financiar-contabilă la 31.12.2018 oferă o imagine corectă și conformă cu realitatea a activelor, obligațiilor, poziției financiare, contului de profit și pierdere, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de Societatea IAR S.A., cu sediul în or. Ghimbav, str. Hermann Oberth, nr. 34, jud. Brașov, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului Brașov sub nr. J08/4/1991, C.U.I. – 1132930, atribut fiscal R,**
- **raportul anual 2018, întocmit conform OMF 2844/2016 și Regulamentului CNVM nr 1/2007, prezintă în mod corect și complet informațiile despre Societatea IAR SA.**

Magdalena NICULESCU

.....

PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

DECLARAȚIE

Subsemnatul Neculai BANEĂ – Director General al Societății IAR S.A., declar pe propria răspundere, sub sancțiunea prevăzută de art. 326 Cod Penal, cu privire la falsul în declarații, că îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare și confirm că, după cunoștința mea:

- **situația financiar-contabilă anuală 2018 a fost întocmită în conformitate cu OMF 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).**
- **situația financiar-contabilă la 31.12.2018 oferă o imagine corectă și conformă cu realitatea a activelor, obligațiilor, poziției financiare, contului de profit și pierdere, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de Societatea IAR S.A., cu sediul în or. Ghimbav, str. Hermann Oberth, nr. 34, jud. Brașov, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului Brașov sub nr. J08/4/1991, C.U.I. – 1132930, atribut fiscal R,**
- **raportul anual 2018, întocmit conform OMF 2844/2016 și Regulamentului CNVM nr 1/2006, prezintă în mod corect și complet informațiile despre Societatea IAR SA.**

ing. Neculai BANEĂ

.....

DIRECTOR GENERAL

DECLARAȚIE

Subsemnatul Ion DUMITRESCU – Director Economic și Comercial al Societății IAR S.A., declar pe propria raspundere, sub sanctiunea prevăzută de art. 326 Cod Penal, cu privire la falsul în declarații, că îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare și confirm că:

- **situația financiar-contabilă anuală 2018 a fost întocmită în conformitate cu OMF 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS).**
- **situația financiar-contabilă la 31.12.2018 oferă o imagine corectă și conformă cu realitatea a activelor, obligațiilor, poziției financiare, contului de profit și pierdere, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de Societatea IAR S.A., cu sediul în or. Ghimbav, str. Hermann Oberth, nr. 34, jud. Brașov, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului Brașov sub nr. J08/4/1991, C.U.I. – 1132930, atribut fiscal R,**
- **raportul anual 2018, întocmit conform OMF 2844/2016 și Regulamentului CNVM nr 1/2006, prezintă în mod corect și complet informațiile despre Societatea IAR SA.**

ec. Ion DUMITRESCU

.....

DIRECTOR ECONOMIC ȘI COMERCIAL

